

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ & ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ**

Δήμητρα Κ. Στουραϊτη

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Κωνσταντίνος Λιάπης, Αν.Καθηγητής Πανεπιστημίου Παντείου (επιβλέπων)
Στυλιανός Ροζάκης, Καθηγητής ΓΠΑ
Ευστάθιος Πανάγου, Λέκτορας, ΓΠΑ

Αθήνα, Φεβρουάριος 2017

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ & ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ**

Δήμητρα Κ. Στουραΐτη

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Κωνσταντίνος Λιάπης, Αν.Καθηγητής Πανεπιστημίου Παντείου (επιβλέπων)
Στυλιανός Ροζάκης, Καθηγητής ΓΠΑ
Ευστάθιος Πανάγου, Λέκτορας, ΓΠΑ

Αθήνα, Φεβρουάριος 2017

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	7
II. ΣΥΝΟΨΗ.....	8
III. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	11
2. ΣΥΛΛΟΓΗ-ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ.....	13
2.1 ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ.....	14
2.1.2. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΦΟΡΗΤΑ ΡΑΒΔΙΣΤΙΚΑ.....	14
2.1.3. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΡΑΒΔΙΣΤΙΚΑ.....	14
2.1.4. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ.....	15
2.1.5. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΚΟΥΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ.....	15
2.1.6. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ.....	15
3. ΒΟΤΑΝΟΛΟΓΙΚΑ.....	17
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	18
5. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΣ ΕΛΙΑΣ.....	19
5.1 ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΣ ΕΛΙΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	20
5.1.1 . ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	20
5.1.2. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΞΑΝΘΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	20
5.1.3 ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΜΑΥΡΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	20
5.1.3.1. ΤΣΑΚΙΣΤΕΣ ΕΛΙΕΣ.....	21
5.1.3.2. ΧΑΡΑΚΤΕΣ ΕΛΙΕΣ.....	21
5.2. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ.....	21
5.2.1 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΕΣ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΕΣ ΕΛΙΕΣ ΣΕ ΑΛΜΗ.....	21
5.2.2 ΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΕΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΜΑΥΡΕΣ ΕΛΙΕΣ.....	22
5.2.3 ΜΑΥΡΕΣ (ΩΡΙΜΕΣ) ΕΛΙΕΣ ΣΕ ΑΛΜΗ.....	22
6. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	22

6.1 Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ	22
6.2 Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ	23
6.3 ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ.....	23
6.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ...	24
6.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	25
6.5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	25
6.5.2 ΕΞΑΓΩΓΕΣ	25
6.5.3 ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (BALASSA) – ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	26
6.5.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	27
6.6 ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	27
6.6.1 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.....	27
6.6.2 ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.	28
6.7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT	28
6.8 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT	30
6.9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	31
7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ.....	32
7.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ	32
7.1.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	33
7.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	34
7.2.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ	35
7.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ	35
7.2.3 ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	37
7.2.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ABC	39
7.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ABC.....	40
8. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΜΟΝΑΔΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ IDEAL ΜΑΥΡΙΑΔΗΣ ΧΥΜΟΣ	42
8.1. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ.....	45
8.2 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	45
8.3 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.....	46

8.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ	48
9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	49
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	50
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	54
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	63

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Μερίδια παραγωγής επιχειρήσεων επεξεργασίας – τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών (2012/13)	25
Οι βασικές μέθοδοι κοστολόγησης	35
Ενδεικτικοί οδηγοί κόστους	38
Δραστηριότητες εντός επιχείρησης.....	41
Παραδοσιακή κοστολόγηση.....	45
Κοστολόγηση δραστηριοτήτων.....	45
Κόστη παραδοσιακής και ABC.....	46
Απόκλιση των συσκευασιών συγκριτικά παραδοσιακής και ABC	47

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Δείκτης ανταγωνιστικότητας (Balassa) ελιών (2005-2013)	26
Το περιθώριο μικτού κέρδους, το περιθώριο καθαρού κέρδους, την προθεσμία είσπραξης απαιτήσεων, την προθεσμία εξόφλησης προμηθευτών , την γενική ρευστότητα και την αποδοτικότητα κεφαλαίου εταιρείας και κλάδου.....	44
Κόστη συσκευασιών	47
Απόκλισης ABC και Παραδοσιακής Κοστολόγησης	47
Tornado total ABC	48
Total control Traditional	49

ABSTRACT

The purpose of this work is the comprehensive presentation of the framework of commercial exploitation and processing of table olives in the Greek area. The paper focuses on the history, the level of overall domestic economic activity and presents a case study enterprise level industrial structure and costing display through the application of traditional and modern methods.

To the full cost basis and methodology activities are compared to the unit costs of production of industrial products and table olive useful conclusions about the formed gross margin per costing method.

Finally, applying sensitivity analysis methodology through the palisade software identifies the determinants of total overhead (overheads) on both costing methods. For both methodologies, the main factor shaping the overhead is the payroll, while starts varies in ABC with employer contributions and depreciation of buildings and transport costs. In traditional costing, instead we have the main influence factor in pricing is the payroll and then a very important role plays the amount of packaging

I. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου σε όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχή διεξαγωγή της πτυχιακής αυτής μελέτης.

Καταρχήν θα ήθελα να ευχαριστήσω τους επιβλέποντες καθηγητές μου, Κ.Κωνσταντίνο Λιάπη (Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου) και κ. Ροζάκη Στέλιο (Αναπληρωτής καθηγητής του τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης) και κ. Πανάγου Ευστάθιο (Επίκουρος καθηγητής του τμήματος Τεχνολογία Τροφίμων) για την αποτελεσματική και πολύτιμη συνεργασία και καθοδήγησή τους, χωρίς την οποία η εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί.

Θα ήθελα επίσης να εκθειάσω την σημαντική βοήθεια του κ. Παναγιώτη Σπανού (υποψήφιο διδάκτορα του Πάντειου Πανεπιστημίου) σχετικά με την οργάνωση της πτυχιακής μελέτης καθώς επίσης και με την ολοκλήρωση του κεφαλαίου περί κοστολόγησης και των λογιστικών φύλλων Microsoft Office Excel.

Ξεχωριστά ευχαριστώ θερμά την αδερφή μου Στουραΐτη Βασιλική (απόφοιτη του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου στο τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών) για την υποστήριξή της αλλά και για τη βοήθειά της σε κάποια τεχνικά θέματα όσον αφορά στον υπολογισμό των δαπανών και τον κ. Χοτζάκη του Λογιστικού τμήματος της εταιρείας Ideal Μαυρίδης –Χυμός για την παροχή πληροφοριών που συμπεριλαμβάνονται στην παρούσα εργασία.

Θα ήθελα επιπροσθέτως να εκφράσω την εκτίμηση και τις ευχαριστίες μου σε όλους τους καθηγητές μου κατά την μονοετή φοίτησή μου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, καθώς θεωρώ τη συμβολή καθενός ξεχωριστά, στις γνώσεις μου μα και στην προσωπικότητά μου, ιδιαίτερος πολύτιμη. Ένα ευχαριστώ και στην Αφροδίτη Αναγνώστη και στην Γεωργία Παπαϊωάννου για την εύρυθμη διοικητική υποστήριξη στο ΠΜΣ Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων Τροφίμων και Γεωργίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τέλος, δε θα μπορούσα να παραλείψω τις ευχαριστίες προς τους γονείς και τους φίλους μου που μοναδικά με υπέμειναν και με στήριζαν καθόλα τη διάρκεια των σπουδών μου.

Στη Γιούλη...

II. ΣΥΝΟΨΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ολοκληρωμένη παρουσίαση του πλαισίου εμπορικής και μεταποιητικής εκμετάλλευσης της Επιτραπέζιας ελιάς στον ελληνικό χώρο. Η εργασία εστιάζει στην ιστορική αναδρομή, στο επίπεδο συνολικής εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας και παρουσιάζει σε επίπεδο μελέτης περίπτωσης επιχείρησης την βιομηχανική δομή και κοστολογική απεικόνιση μέσα από τη εφαρμογή παραδοσιακών και σύγχρονων μεθόδων. Στη βάση της εφαρμογής της πλήρους και κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων μεθοδολογίας πραγματοποιείται σύγκριση στο κατά μονάδα κόστος παραγωγής των βιομηχανικών προϊόντων επιτραπέζιας ελιάς και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με το διαμορφούμενο μικτό περιθώριο κέρδους ανά μέθοδο κοστολόγησης .

Τέλος, με την εφαρμογή μεθοδολογίας ανάλυσης ευαισθησίας μέσω του λογισμικού palisade, προσδιορίζονται οι παράγοντες προσδιορισμού των συνολικών ΓΒΕ (Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα) και στις δύο μεθόδους κοστολόγησης. Και για τις δύο μεθοδολογίες, κύριος παράγοντας διαμόρφωσης των ΓΒΕ είναι το κόστος μισθοδοσίας, ενώ αρχίζει και διαφοροποιείται στην ABC με τις εργοδοτικές εισφορές και τις αποσβέσεις των κτηρίων και τα έξοδα μεταφοράς. Στην παραδοσιακή κοστολόγηση, αντίθετα έχουμε τον βασικό παράγοντα επιρροής στην κοστολόγηση που είναι το κόστος μισθοδοσίας και στην συνέχεια πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η ποσότητα της συσκευασίας.

III. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα συστήματα παραδοσιακής κοστολόγησης έχουν ως βάση ότι η παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών είναι αυτή που προκαλεί τις δαπάνες. Για το λόγο αυτό, το καθαρό κόστος για άμεσα υλικά, για άμεση εργασία και Γεωργικά Βιομηχανικά Έξοδα εκχωρούνται στα προϊόντα, ενώ όλα τα άλλα έξοδα ομαδοποιούνται ως έμμεσα και κατανέμονται στα προϊόντα, συνήθως με βάση κάποιο μέτρο του όγκου παραγωγής.

Γίνεται η υπόθεση, ότι τα έμμεσα έξοδα που πρέπει να απορροφηθούν στα προϊόντα είναι απαραίτητα, διαφορετικά δε θα υπήρχαν. Επειδή τα έξοδα είναι αναπόφευκτα, κάθε μονάδα προϊόντος ή υπηρεσίας θα πρέπει να φέρει το μερίδιο των εξόδων που της αναλογεί. Την τελευταία δεκαετία, υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για ένα άλλο είδος λογιστικού συστήματος κοστολόγησης εξαιρετικά καινοτόμο. Πρόκειται για το σύστημα κοστολόγησης που βασίζεται στην ανάλυση των δραστηριοτήτων (Activity Based Costing, ABC), το οποίο θεωρεί ότι οι δραστηριότητες προκαλούν το κόστος και ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες και οι πελάτες είναι οι λόγοι για τους οποίους εκτελούνται οι δραστηριότητες. Αρχικά η συγκεκριμένη μέθοδος κοστολόγησης δηλαδή ένα σύστημα ABC προσπαθεί να ανιχνεύσει το κόστος κάθε δραστηριότητας σε στενή συνάρτηση με το λόγο για τον οποίο κάθε μία καταναλώνει επιχειρηματικούς πόρους.

Αυτή η προσέγγιση, η οποία επίσης λέγεται κοστολόγηση των δραστηριοτήτων, επικεντρώνεται στις διαδικασίες που εκτελούνται σε ένα οργανισμό, τον τρόπο κατά τον οποίο αξιοποιείται ο χρόνος, και τα αποτελέσματα αυτών των διαδικασιών. Για να προσδιορισθούν τα παραπάνω, ακολουθούνται τα εξής βήματα:

1. Εντοπισμός των δραστηριοτήτων
2. Προσδιορισμός (εκτίμηση) του κόστους για κάθε δραστηριότητα
3. Μετρήσεις των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων από τις οποίες διαφαίνεται η διακύμανση του κόστους κάθε διαδικασίας.

Το κόστος των δραστηριοτήτων ανιχνεύεται στα προς κοστολόγηση αντικείμενα (όπως προϊόντα, διαδικασίες και πελάτες) με βάση τη χρήση των δραστηριοτήτων από τα αντικείμενα κοστολόγησης. Το σύστημα ABC προσπαθεί να εντοπίσει τι δραστηριότητες είναι αυτές και να συσχετίσει τις δαπάνες για πόρους με εκείνο που προκαλεί τη ζήτηση για τους πόρους. Το σύστημα δημιουργεί το μηχανισμό για να ανιχνευθούν οι πόροι που καταναλώνονται σε οτιδήποτε προκάλεσε έξοδα για την απόκτηση αυτών των πόρων. (Μουστάκης, 2000)

Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κύρια σημεία της μεθοδολογίας κοστολόγησης δραστηριοτήτων ή Activity Based Costing (ABC). Πρόκειται για μία εναλλακτική μέθοδο εκτίμησης του κόστους μέσω της οποίας στρέφεται η προσοχή στις επιχειρησιακές διαδικασίες κι όχι σε φυσικά δεδομένα όγκου. Με άλλα λόγια δεν μετρώνται σε ανθρωποώρες ή κατανάλωση πρώτων υλών αλλά εστιάζεται στις διαδικασίες και επιχειρησιακές δραστηριότητες που συμβάλλουν στην εμφάνιση του κόστους.

Στην πραγματικότητα η ABC δεν προσφέρει ένα νέο θεωρητικό πλαίσιο για την εκτίμηση του επιχειρησιακού κόστους. Η μέθοδος προσφέρει ένα νέο πλαίσιο προσανατολισμού στην εκτίμηση του κόστους. Η χρήση της προϋποθέτει βασικές γνώσεις λογιστικής (επίπεδο κατανόησης ισολογισμών και λογαριασμών αποτελεσμάτων χρήσεως και όχι επίπεδο προετοιμασίας) των καθώς και γνώσεις οικονομικής ανάλυσης ή τεχνολογικής οικονομική (Μουστάκης, 2000)

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στοιχεία της επιχείρησης IDEAL MAYΡΙΔΗΣ ΧΥΜΟΣ, μεταποιητικής μονάδας στον νομό Αττικής και δίνεται ολοκληρωμένη ανάλυση των στοιχείων πάνω στα κέντρα κόστους και τις δαπάνες που υλοποιούνται στην δεδομένη επιχείρηση. Επιχειρείται, η υλοποίηση της ABC κοστολόγησης και σύγκρισή της με την παραδοσιακή κοστολόγηση.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορία του ελαιόδεντρου ξεκινάει από πολύ παλιά και προηγείται της ανθρώπινης ύπαρξης, συγκεκριμένα ιστορικοί έχουν αποφανθεί πως αποτελεί προϊόν της φύσης από την εποχή των παγετώνων . Η καλλιέργεια της ελιάς στην Ελλάδα επίσης χάνεται στον χρόνο. Υπάρχουν στοιχεία ότι ο άνθρωπος την χρησιμοποιεί στη διατροφή του από την Προκεραμική εποχή, στον ελλαδικό χώρο. Επίσης, έχουν βρεθεί υπολείμματα κατεργασίας άγριας ελιάς στο Σουφλί. Η καλλιέργειά της ήταν γνωστή στους Σημίτες, στους Αρμένιους και στους Αιγυπτίους αλλά οι Έλληνες, ήταν οι πρώτοι που ασχολήθηκαν εκτενώς με αυτή.

Ανάμεσα στον 7ο και στον 3ο αιώνα π .Χ. αρχαίοι φιλόσοφοι, ιατροί, ιστορικοί διερευνούν τις θεραπευτικές ιδιότητες του ελαιολάδου, ενώ ο Αριστοτέλης θεωρούσε την ελαιοκαλλιέργεια ως επιστήμη.

Το ελαιόδεντρο υπάρχουν στοιχεία ότι προστατεύονταν από τα νομοθετικά διατάγματα της εποχής. Η πρώτη τέτοια νομοθεσία ανήκει στο Σόλωνα (639-559 π .Χ.) και απαγόρευε ρητά την κοπή περισσότερων από δύο ελαιοδέντρων ετησίως σε κάθε ελαιώνα. Πινακίδες που βρέθηκαν στην περιοχή Έλβα και σε άλλες χώρες υποστηρίζουν ότι το 3500 π. Χ. στην Παλαιστίνη έχουμε ενδείξεις προέλευσης της ελιάς.

Από το ξεκίνημα του ανθρώπου στην Ελλάδα που άρχισε να γράφει και να διαβάζει έχουμε αναφορές στο λάδι. Αν και ευρήματα πάνω στην γραφή στην Κρήτη δεν έχουν ακόμα διαβαστεί, η διατήρηση των ίδιων συμβόλων από την ιερογλυφική και την Γραμμική Α στην Γραμμική Β, μας πληροφορεί για την παμπάλαια αναφορά στο λάδι και την ελιά. Από την ερμηνεία συμβόλων και ιδεογραμμάτων, βάζει από εκείνη την εποχή την ελιά σε σημαντική θέση.

Στην Ελλάδα η ελιά είχε ξεχωριστή θέση από την αρχαιότητα. Αποτέλεσε σύμβολο γνώσης, σοφίας, αφθονίας, ειρήνης, υγείας, δύναμης και ομορφιάς και φυσικά λατρεύτηκε επί χιλιάδες χρόνια. Σαν δέντρο, αποτελεί ζωντανό μέρος μιας βαριάς πολιτιστικής κληρονομιάς, με θρύλους, παραδόσεις και θρησκευτικές τελετουργίες άρρηκτα συνδεδεμένες με την ανθοφορία και με τη συγκομιδή . Η καλλιέργεια της ελιάς έχει πολύ μεγάλη σημασία, ειδικά για τα νησιά, γιατί η ελιά μπορεί να φυτευτεί και σε εδάφη που δεν είναι κατάλληλα για τα σιτηρά. Για αυτό το λόγο τα καλλιεργήσιμα εδάφη των νησιών που είναι πολύ λίγα μπόρεσαν να αυξηθούν σε σημείο που η ελιά να είναι πιο σημαντικό φυτό σε παραγωγή από τα σιτηρά. Από την αυξανόμενη παραγωγή ελιάς, συνεπακόλουθο ήταν και η αύξηση πληθυσμού των νησιών, η βελτίωση της διατροφής καθώς και η δημιουργία προϊόντων για εμπόριο.

Οι διάφορες τεχνικές καλλιέργειας της ελιάς και στην συνέχεια η παραγωγή λαδιού , δείχνουν ότι διαμορφώθηκαν στη ελληνιστική εποχή και διατηρήθηκαν οι ίδιες στον ελληνικό χώρο μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα. Έτσι από τότε διαμορφώθηκε ο ξύλινος κοχλίας για έκθλιψη και το περιστρεφόμενο οριζόντιο «βόλι» για σύνθλιψη της ελιάς.

Παρ' όλη τη ιερότητα της και την σημασία της σαν σύμβολο, η ελιά αποτέλεσε αρκετά σημαντικό πρόβλημα περιβαλλοντικό που απασχόλησε σε βάθος χρόνου. Η επεξεργασία της είχε απόβλητα. Καθορίστηκαν, λοιπόν, κανόνες από παλιά που διαμορφώθηκαν στην βυζαντινή νομοθεσία.

Οι Βενετοί Δούλεψαν αρκετά στη προώθηση της καλλιέργειας της ελιάς στις βενετοκρατούμενες περιοχές κατά την τελευταία περίοδο της ενετοκρατίας στον 17ο αιώνα. Επίσης άμεση επιρροή είχαν οι αποφάσεις της οθωμανικής εξουσίας που διαμόρφωσαν το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον των νησιών μετά την ενσωμάτωσή τους στην Οθωμανική αυτοκρατορία και αυτό ήταν κάτι που ξεκίνησε να επηρεάζει τις καλλιέργειες.

Γίνεται λόγος για τον ιερό βράχο της Ακρόπολης, όπου οι Αθηναίοι είχαν φυτέψει τις ελιές, τις οποίες φρουρούσαν οι στρατιώτες και παράλληλα της φρόντιζαν. Έτσι ιδρύεται η ελιά ως σύμβολο σοφίας, υγείας και δύναμης. Χαρακτηριστικά αναφέρει ο Σοφοκλής στον Οιδίποδα επί Κολωνό « Η σταχτόχλωμη ελιά, η παιδοτρόφα που ποτέ κανείς ή νέος ή γηραιός με χέρι εχθρικό θα σώσει ν' αφανίσει γιατί πάνω της τα πάντα ανοιχτά ο Μόριος Δίας και η γλαυκόχλωμη Αθηνά έχουν τα μάτια».

Σήμερα η Ελλάδα κατέχει σημαντική θέση στην παραγωγή επιτραπέζιας ελιάς πάνω από χίλιους τόνους ετησίως. Στην χώρα μας έχουν καταγραφεί ότι καλλιεργούνται πάνω από 200 ποικιλίες διαφορετικές μεταξύ τους και τρεις από τις πιο γνωστές είναι «η Θρουμπολιά», η «Καλαμών», η «Κονσερβολιά».

Έχει αναφερθεί από τον Ηρόδοτο πως η Αθήνα ήταν πόλη που πολλοί θελαν να την έχουν υπό την κυριαρχία τους εξαιτίας της συνεχούς καλλιέργειας ελαιόδεντρων, στην συνέχεια ο Περικλής άρχισε να τροποποιεί την νομοθεσία προσθέτοντας νόμους για τις γεωργικές αρχές, καθιστώντας την Ελλάδα επίκεντρο ελαιοκομικών δραστηριοτήτων τον 5^ο αιώνα π.Χ.. Γνωστό άλλωστε είναι πως στους Παναθηναϊκούς αγώνες οι νικητές εκτός από το κλαδί της ελιάς που παίρναν, τους δινόταν και ένας αμφορέας με λάδι.

Σήμερα η ελιά καλλιεργείται κατά κόρον στη χώρα μας, αφού καταλαμβάνει σε έκταση το 15% περίπου της καλλιεργούμενης γης και το 78% των εκτάσεων που είναι φυτεμένες με δέντρα. Η ελιά καλλιεργείται κυρίως στους 50 από τους 54 νομούς της χώρας και έχει καταγραφεί ότι υπάρχουν γύρω στα 170 εκατομμύρια ελαιόδεντρα, 2500 ελαιοτριβεία, 300 περίπου τυποποιητικές επιχειρήσεις και τέλος 80 εργοστάσια επεξεργασίας επιτραπέζιας ελιάς.(Ζουκίδου,2010)

Η ελιά (*Olea Europea L.*) είναι αειθαλές δέντρο που προήλθε από τροπικά και υποτροπικά είδη. Η καλλιέργεια της ελιάς ήταν ήδη γνωστή από το 4800 π.Χ. στην Κύπρο. Η ηλικία του δέντρου μπορεί να εξηγήσει τη μεγάλη παραλλακτικότητα μεταξύ των ειδών του. Λέγεται ότι μορφές που διασταυρώθηκαν κάτω από διαφορετικές κλιματικές συνθήκες τώρα αποτελούν το είδος *Olea Europea*. Σύμφωνα με έρευνες, αξιόλογη γενετική παραλλακτικότητα υφίσταται μεταξύ φυτών της ίδιας ποικιλίας. Ποικιλίες ανθεκτικές στους παγετούς απαντώνται στις βορειότερες περιοχές της καλλιέργειάς της, αν και το ξηρό καλοκαίρι και οι ήπιοι χειμώνες παρέχουν το ιδανικό κλίμα για την ελιά.(Ζουκίδου,2010)

Η ελιά που προήλθε από την ανατολική πλευρά της Μεσογείου είναι μια από τις αρχαιότερες καλλιέργειες. Υποείδη ελιάς κατανέμονται κυρίως στις Μεσογειακές χώρες και επίσης άλλες περιοχές όπου καλλιεργούνται είναι στη Δυτική Αφρική, την Τανζανία, τα Κανάρια νησιά, τις

Αζάρες, τη Ν. Αφρική και τον Άγιο Μαυρίκιο. Τα ελαιόδεντρα έχουν εισαχθεί στις ΗΠΑ, Αυστραλία, Ν. Αφρική και τα τελευταία 30 έτη στην Κίνα.

Κατά παράδοση, στην Ελλάδα, η μέθοδοι συλλογής της ελιάς αρχίζουν τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου, και κυρίως στην Κρήτη. Σε πολλές άλλες περιοχές γίνεται ανάλογα με την ποικιλία, τον Οκτώβριο και το Δεκέμβριο, ενώ διαρκεί μέχρι τις αρχές του Ιανουαρίου κατά περίπτωση. Ειδική περίπτωση στα νησιά του Ιονίου όπου η συγκομιδή γίνεται το Μάρτιο και τον Απρίλιο.

2. ΣΥΛΛΟΓΗ-ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

Η συγκομιδή του ελαιοκάρπου είναι μια εργασία με μεγάλο κόστος αλλά και με σοβαρές επιδράσεις στην ποιότητα του παραγομένου προϊόντος και στη φυσιολογική κατάσταση των δέντρων. Ο παραγωγός πρέπει να συνυπολογίσει όλους τους πιθανούς παράγοντες που εμπλέκονται στην επιλογή της μεθόδου ελαιοσυλλογής:

Το μέγεθος της εκμετάλλευσης

Το ποσοστό των φύλλων που αφαιρούνται από το δέντρο καθώς και η δημιουργία πληγών σε κλάδους και κλαδίσκους

Η απόσταση στην οποία εκτινάσσονται οι καρποί και η δυνατότητα κάλυψης της απαιτούμενης επιφάνειας με δίχτυα

Η ταχύτητα και παραγωγικότητα της μεθόδου

Οι απαιτήσεις της μεθόδου σε εξειδικευμένο προσωπικό

Η καταπόνηση που προκαλεί το μηχάνημα στον εργάτη

Η ποικιλία και επομένως η κατεύθυνση της παραγωγής (για λάδι ή ως βρώσιμη)

Το μέγεθος των δέντρων

Η τοπογραφία (κλίση αγρού), η πυκνότητα των δέντρων και η διαμόρφωση της κόμης και του κορμού των δέντρων

Η ομοιομορφία ωρίμανσης των καρπών της εκάστοτε ποικιλίας

Το κόστος και η διάρκεια παραγωγικής χρήσης του μηχανήματος που θα επιλέξουμε

Το ποσοστό του καρπού που παραμένει στο δέντρο και δεν μπορεί να συγκομιστεί με την εκάστοτε μέθοδο.

Τώρα το μάζεμα των ελιών κυρίως στις ευρωπαϊκές χώρες γίνεται με διάφορους τρόπους συλλογής οι οποίοι παρατίθενται ως εξής:

Συλλογή από το έδαφος

Συλλογή με φορητό ραβδισμό

Συλλογή με ραβδισμό

Συλλογή με τα χέρια

Συλλογή με κούνημα του δέντρου

2.1 ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Η συγκεκριμένη πρακτική περιορίζεται μόνο στις ελιές που βρίσκονται στο έδαφος. Κατά αυτό τον τρόπο συλλέγονται οι καρποί που πέφτουν λόγω υπερωρίμανσης ή από την προσβολή κάποιας ασθένειας. Αποτέλεσμα της πτώσης του καρπού είναι επιμολύνσεις και αλλοίωση της ποιότητας, ακόμα και αν είναι υγιής πριν πέσει από το δέντρο. Η αλλοίωση των ελιών εκδηλώνεται και συνεχίζεται ακόμα και στο στάδιο της αποθήκευσης.

Η συλλογή από το έδαφος, τυχαίνει να είναι και ο πιο οικονομικός τρόπος. Η μέθοδος, όμως, παρουσιάζει και άλλους κινδύνους, εκτός αυτής της αλλοίωσης που αναφέρθηκε λόγω της μόλυνσης από το έδαφος, ένας από αυτούς είναι να χαθεί σημαντικός αριθμός ελαιοκάρπων από πλημμύρες, σε εδάφη που δεν έχουμε κλίση. Εντούτοις, ο φυσικός τρόπος απομάκρυνσης του καρπού από το δέντρο έχει ένα πλεονέκτημα το οποίο είναι η σωστή και πλούσια καρποφορία του δέντρου την επόμενη χρονιά. Αφού ο καρπός πέφτει, ενώ έχει ωριμάσει πλήρως και μάλιστα παρατηρείται η ανάπτυξη σωστής καλλιέργειας με τους κλώνους να βλαστάνουν πάλι φυσιολογικά.

2.1.2. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΦΟΡΗΤΑ ΡΑΒΔΙΣΤΙΚΑ

Σημαντική βελτίωση τα τελευταία χρόνια έχει επέλθει με την ανάπτυξη και χρήση διαφόρων φορητών κυρίως μηχανημάτων υποβοήθησης της ελαιοσυλλογής. Με τα μηχανήματα αυτά, τα οποία μειώνουν την καταπόνηση των εργατών και αυξάνουν την παραγωγικότητα τους, είναι δυνατή μια σημαντική μείωση του κόστους ελαιοσυλλογής ανάλογη με το πόσο σωστή επιλογή και χρήση θα γίνει από τον ελαιοκαλλιεργητή. Οι συνθήκες της ελαιοκαλλιέργειας της χώρας μας, σε πολλά μικρά αγροτεμάχια και σε δυσπρόσιτες περιοχές, κάνουν ιδιαίτερα χρήσιμα τα υποβοηθητικά αυτά μέσα που έχουν ήδη ευρεία διάδοση, ιδιαίτερα τα ελαιοραβδιστικά με μεγάλη ποικιλία τύπων και από έλληνες κατασκευαστές.
(Ζουκίδου,2010)

2.1.3. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΡΑΒΔΙΣΤΙΚΑ

Ο τρόπος αυτός συγκομιδής της ελιάς είναι ο περισσότερο διαδεδομένος στην Ελλάδα. Συνήθως για την εφαρμογή της μεθόδου χρησιμοποιούνται μακριά ραβδιά από εύκαμπτο ξύλο με τα οποία χτυπούν τους καρποφόρους κλάδους, όπου με τα χτυπήματα αποσπώνται οι ελιές οι οποίες πέφτουν στο έδαφος για να συλλεχθούν στη συνέχεια. Παρόλο που αυτή η μέθοδος εφαρμόζεται από αρχαιότατων χρόνων, παραδοσιακή καθώς είναι και ίσως πιο προσφιλής σε σχέση με άλλες, παρουσιάζει ορισμένα μειονεκτήματα, τα οποία είναι: Ο

καρπός και το δέντρο τραυματίζονται, με αποτέλεσμα το δέντρο να προσβάλλεται πολύ εύκολα από ασθένειες. Ο δε καρπός έχει κακώσεις όπου μέσα από αυτές ανοίγεται ο δρόμος από το έδαφος σε όλους τους μικροοργανισμούς να μπουν μέσα στη σάρκα της ελιάς όπου και προκαλούν μολύνσεις με αποτέλεσμα το λάδι που θα παραχθεί από τέτοιες ελιές να είναι κατώτερης ποιότητας έχοντας αυξημένη οξύτητα. Μια άλλη δυσμενής κατάσταση είναι ότι με το ραβδισμό προκαλούνται βλάβες στους οφθαλμούς του φυτού αποσπώνται φύλλα και μικροί κλάδοι, με αποτέλεσμα το δέντρο να μην έχει καρπούς την άλλη χρονιά. Παρόμοια μειονεκτήματα παρουσιάζει και η μέθοδος συλλογής με φορητά ραβδιστικά.
(Ζουκίδου,2010)

2.1.4. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ

Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως στις επιτραπέζιες ποικιλίες .Οι καρποί σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο συλλέγονται κτενίζοντας τα καρποφόρα κλαδιά με τα χέρια ή με ειδικές κτένες. Στη συνέχεια, οι ελιές πέφτουν στο έδαφος πάνω σε στρωμένα πανιά ή δίχτυα, από όπου μετά συλλέγονται και τοποθετούνται σε σάκους. Από πλευράς κόστους, η συγκεκριμένη μέθοδος θεωρείται η πιο δαπανηρή, ωστόσο παρουσιάζει και πολύ σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως ότι έχουμε λιγότερους τραυματισμούς των καρπών και των δέντρων, καθώς και ότι δίνει ελιές απαλλαγμένες από φύλλα.

2.1.5. ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΚΟΥΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ

Είναι η καλύτερη μέθοδος συγκομιδής της ελιάς και θα λέγεται ότι αυτή η μέθοδος συνίσταται για καλύτερο ποιοτικώς λάδι. Για τον τρόπο αυτό χρησιμοποιούνται σκάλες με τις οποίες οι συλλέκτες ανεβαίνουν στο δέντρο και πλησιάζουν τα κλαδιά που είναι μακριά από το έδαφος εφόσον πρόκειται για ψηλά δέντρα. Για τα άλλα που είναι χαμηλά, η συγκομιδή γίνεται από το έδαφος.

Οι ελιές που μαζεύονται με τα χέρια δεν υφίστανται κακώσεις και για αυτό, εκτός από όσες χρησιμοποιούνται για λάδι, οι επιτραπέζιες μαζεύονται αποκλειστικά με αυτόν τον τρόπο. Έτσι, με τη μέθοδο αυτή οι ελιές πάντα είναι καλές λόγω ευγενικής μεταχείρισης, τουλάχιστον στο στάδιο της συγκομιδής .(Ζουκίδου,2010)

2.1.6. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ

Η ελιά δεν μπορεί να καταναλωθεί άμεσα λόγω της πικρής γεύσης της. Για να καταστούν οι ελιές εδώδιμες, είναι απαραίτητο να αφαιρεθεί το σύνολο ή μέρος της πικράδας. Αυτή η διαδικασία γίνεται συνήθως σε οικιακή κλίμακα με επαναλαμβανόμενες εμβαπτίσεις των καρπών σε νερό μαζί με κάποια άλλα υλικά όπως ξύδι ή λεμόνι. Κατά τη διάρκεια αυτού του παραδοσιακού τρόπου, χρησιμοποιούνται διάφορα αρωματικά χόρτα όπως μάραθος, θυμάρι τα οποία συμβάλλουν με τα χαρακτηριστικά αρώματά τους στη γεύση του τελικού προϊόντος.

Σε βιομηχανικό επίπεδο, η επεξεργασία επιτραπέζιων ελιών, χρησιμοποιούνται και άλλα συστήματα για την εκτίκριση του προϊόντος των πολυάριθμων εμπορικών συσκευασιών που βρίσκονται στην αγορά. Σήμερα, η παραγωγή επιτραπέζιων ελιών γίνεται σε μεγάλη κλίμακα παγκοσμίως και αποτελεί σημαντικό τομέα της οικονομίας των ελαιοπαραγωγών χωρών.

Οι δεξαμενές που χρησιμοποιούνται σήμερα στην επεξεργασία όλων των εμπορικών τύπων ελιάς, εκτός από τις δεξαμενές οξείδωσης, είναι πολυεστερικοί κυλινδρικοί ή σφαιρικοί ζυμωτήρες, χωρητικότητας 10.000 κιλών καρπού και 5.000 λίτρων άλμης. Οι περισσότερες βιομηχανίες τοποθετούν αυτές τις δεξαμενές θαμμένες στο έδαφος ή σε στεγασμένους χώρους. Η κυκλοφορία της άλμης και η μεταφορά των καρπών στο εργοστάσιο γίνεται με ειδικές αντλίες και σωληνώσεις .(Ζουκίδου,2010)

Παραδοσιακά, ακολουθείται η τεχνική του «αρμέγματος» το οποίο σημαίνει ότι η συγκομιδή του καρπού γίνεται με τα χέρια. Εντούτοις, το κόστος της διαδικασίας είναι υψηλό και αντιπροσωπεύει περίπου το 70% του συνολικού κόστους παραγωγής. Προς ελαχιστοποίηση του κόστους , η συγκομιδή γίνεται με δονητές που προσαρμόζονται σε τρακτέρ και δονούν το ελαιόδεντρο ή με μικρά φορητά ραβδιστικά μηχανήματα. Οι διαδικασίες της μεταφοράς, του πλυσίματος και της διαλογής ανάλογα με το μέγεθος είναι συνηθισμένες και στους τρεις τύπους επιτραπέζιας ελιάς. Γίνεται μεταφορά στο εργοστάσιο σε μεταλλικά κιβώτια, χωρητικότητας περίπου 500 kg, με ανοίγματα στα πλάγια τοιχώματα για να κυκλοφορεί εύκολα ο αέρας. Η μεταφορά των καρπών με φορητά σε μεγάλες ποσότητες(10-20 τόνους) έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα των καρπών. Στο εργοστάσιο, οι καρποί πλένονται για να απομακρυνθεί η σκόνη, τα φύλλα και τα φερτά υλικά. Χρησιμοποιούνται τα ίδια μηχανήματα και στην περίπτωση του ελαιολάδου.

Στη συνέχεια, πραγματοποιείται ταξινόμηση των καρπών ανάλογα με το μέγεθός τους. Η ενέργεια αυτή έχει ορισμένα πλεονεκτήματα, γιατί αφενός της δίνει πληροφορίες για τα διαθέσιμα μεγέθη και αφετέρου επιτρέπει ομοιόμορφη επεξεργασία εκπίκρισης με το καυστικό νάτριο. Οι τρεις κύριοι μέθοδοι επεξεργασίας της επιτραπέζιας ελιάς παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα. Η κύρια διαφορά της βρίσκεται στο βαθμό ωριμότητας της πρώτης ύλης.

Για τις πράσινες ελιές, το βέλτιστο στάδιο συλλογής είναι όταν οι καρποί έχουν χρώμα πράσινο έως πράσινο-κίτρινο. Οι φυσικές μαύρες ελιές επιλέγονται όταν οι καρποί είναι τελείως ώριμοι και το χρώμα της ποικίλλει από ερυθρόμαυρο έως βαθύ καστανό, ανάλογα με τη ζώνη παραγωγής και την ποικιλία. Οι ώριμες ελιές (που μαυρίζουν με οξείδωση) συγκομίζονται ταυτόχρονα με τις πράσινες ελιές.(Ζουκίδου,2010)

3. ΒΟΤΑΝΟΛΟΓΙΚΑ

Όσον αφορά την Βοτανολογία η ελιά ανήκει στην οικογένειας olea europaea και είναι το μοναδικό δέντρο που δίνει εδώδιμους καρπούς. Το είδος olea europaea περιλαμβάνει 35 είδη γενικά αειθαλών δέντρων και θάμνων.(Τσαρακλημάνης,2012)

Βάσει βιβλιογραφικών αναζητήσεων έχουν γίνει αποδεκτά τα εξής υποείδη:

Olea europaea var. sativa,

Olea europaea var.

Olivaster

Olea europaea var. oleaster

Στο πρώτο υποείδος συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των καλλιεργούμενων ποικιλιών ελαιόδεντρου. Οι ποικιλίες αυτές από τεχνολογικής πλευράς χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο που χρησιμοποιούμε τον καρπό τους

Επιτραπέζιες ή βρώσιμες

Ελαιοποιήσιμες

Ποικιλίες διπλής χρήσης

Η πρώτη κατηγορία έχει να κάνει με αυτές που παράγουν καρπούς για επιτραπέζια κατανάλωση. Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι ποικιλίες που έχουν να κάνουν με την ελαιοποίηση και τέλος στην τελευταία κατηγορία είναι αυτές που παράγουν και καρπό και για τους δύο σκοπούς δηλαδή ελαιοποίηση και επιτραπέζια κατανάλωση . Αξίζει να σημειωθεί ότι στο δεύτερο υποείδος συμπεριλαμβάνονται και οι αγριελιές που είναι αυτοφυής σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου, ενώ στην τρίτη κατηγορία ποικιλίας εμπεριέχονται δενδρύλλια που προέρχονται από τα κουκούτσια των ποικιλιών της ήμερης ελιάς και έχουν χαρακτηριστικά αγριελιάς.

Το ελαιόδεντρο έχει ορισμένες ιδιαιτερότητες. Συγκεκριμένα , είναι δέντρο αιωνόβιο και αειθαλές όπως επίσης ανανεώνεται εύκολα . Επίσης ο πολλαπλασιασμός του γίνεται αγενώς, καθώς τα δενδρύλλια που αναπτύσσονται από κουκούτσια διασταυρώνονται με τις επιθυμητές ποικιλίες, είναι σταυρογονιμοποιούμενο και ανεμόφιλο (γίνεται δηλαδή γονιμοποίηση με γύρη άλλης ποικιλίας η οποία μεταφέρεται μέσω του αέρα) και εύκολα προσαρμόζεται σε μικροκλίματα. (Τσαρακλημάνης, 2012)

Στα εξωτερικά χαρακτηριστικά του ελαιόδεντρου παρατηρείται πώς ο κορμός είναι κυλινδρικός , ομαλός στα νεαρά δένδρα και με μικρές ανωμαλίες στα μεγάλης ηλικίας λόγω εμφανίσεων πάνω σε αυτό εξογκωμάτων διαφόρου μεγέθους . Σε μερικά ελαιόδεντρα και κυρίως στην ποικιλία «Λιανολιά», πάνω στον κορμό τους σχηματίζονται κοιλώματα από σάπισμα ξύλου.

Ο φλοιός στην νεαρή ηλικία του ελαιόδεντρου είναι λείος και τεφροπράσινος, ενώ στα ενήλικα ρυτιδωμένος και χρώματος τέφρου ή σκοτεινού. Το ξύλο έχει χρώμα κατά κάποιο τρόπο κίτρινο στο εξωτερικό περίβλημα και πιο σκούρο προς την εντεριόνη. Σε εγκάρσια τομή παρουσιάζει ακανόνιστους δακτύλιους, που υποδεικνύουν ακανόνιστη βλάστηση. Αντίθετα με τα φυλλοβόλα δέντρα, τα οποία έχουν ευκρινείς δακτυλίους, οι οποίοι είναι κριτήριο για αναγνωρισθεί η ηλικία του δέντρου.

4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Βασικοί στόχοι της νομοθεσίας είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω της ποιοτικής εξασφάλισης των προϊόντων. Οι σημαντικότερες από τις διατάξεις που αφορούν σε τρόφιμα, προϊόντα φυτικής προέλευσης και στο περιβάλλον αναφέρονται παρακάτω:

Codex Alimentarius

Το Πρότυπο αυτό υπαγορεύει (προδιαγράφει) τις ελάχιστες απαιτήσεις για τις επιτραπέζιες ελιές. Η ενότητα 9 του Προτύπου επιτρέπει τη χρήση του βαθμού κατατάξεων. Σε αυτό το πλαίσιο, έπειτα από συμφωνία της Επιτροπής στην 17^η σύνοδό της, στην τελευταία έκδοση περιλαμβάνονται οι υψηλότερες ποιοτικές ταξινομήσεις, δηλαδή τα πρότυπα (δεν αποτελούν μέρος του Προτύπου) του Διεθνούς Ελαιοκομικού Συμβουλίου για τις επιτραπέζιες ελιές, οι οποίες επαναλαμβάνονται στο παράρτημα του Προτύπου. Οι υψηλότερες ποιοτικές ταξινομήσεις του Διεθνούς Ελαιοκομικού Συμβουλίου και κατ' επέκταση τα πρότυπα δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις των προτύπων του Κώδικα.

Σύμφωνα με τον Κώδικα τροφίμων, ποτών και αντικειμένων κοινής χρήσης (2003), η επιτραπέζια ελιά εμπίπτει στην κατηγορία των τροφίμων φυτικής προέλευσης, που διατηρούνται με αλάτι, ξύδι, λάδι ή οινόπνευμα. Ειδικότερα, είναι οι ώριμοι ή ημιώριμοι καρποί της ευρωπαϊκής ελιάς, οι διατιθέμενοι προς κατανάλωση κατόπιν ειδικής επεξεργασίας που έγιναν διατηρήσιμοι είτε με αλάτισμα είτε με τοποθέτηση σε άλμη ή σε ξύδι ή σε λάδι (ΚΤΠ, κεφάλαιο XIII, Άρθρο 123 παρ. 9)

Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου αναφέρεται στο ν καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων. Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου ,αναφέρεται στην υγιεινή των τροφίμων καθώς είναι ο βασικότερος κανονισμός πάνω σε αυτό το θέμα. Στις προϋποθέσεις του 852 στηρίζεται και το πιστοποιητικό υγείας το οποίο συνοδεύει τα προϊόντα για τον εκτελωνισμό τους. Το πιστοποιητικό αυτό εφόσον ζητηθεί απ οποιαδήποτε χωρά-εισαγωγή, εκδίδεται από την αντίστοιχη ΔΑΟΚ.

Στη συνέχεια ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου επισημαίνει τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή

διαβίωση των ζώων. Έπειτα ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 της επιτροπής παραθέτει τα περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα, ενώ ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

Ακολουθούν στη συνέχεια οδηγίες όπου χρησιμοποιούνται για την τροποποίηση άλλων οδηγιών του Συμβουλίου και της ΕΟΚ, σχετικά με σχετικά με τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων, επίσης τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικοτήτων για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων πάνω και μέσα στα σιτηρά, στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και σε ορισμένα προϊόντα φυτικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των οπωροκηπευτικών.

Όσον αφορά στην επεξεργασία των τροφίμων, η μονάδα επεξεργασίας υποχρεούται να εφαρμόζει το σύστημα διασφάλισης υγιεινών τροφίμων δηλαδή το σύστημα HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) το οποίο περιγράφεται από το Codex Alimentarius (CAC/GL- 18-1993) στα πλαίσια του συστήματος. Επίσης, να ελέγχεται το αν τηρούνται οι κανόνες ορθής βιομηχανικής πρακτικής για το προσωπικό, τη καθαριότητα και την απολύμανση του χώρου και του εξοπλισμού.

5. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΣ ΕΛΙΑΣ

Τροχοπέδη στην κατανάλωση του καρπού της ελιάς ως τρόφιμο αποτέλεσε η παρουσία της ελαιοευρωπαϊνης, φαινολικής ένωσης με πικρή γεύση. Έπρεπε να αναπτυχθούν οι κατάλληλες τεχνικές επεξεργασίας ώστε ο ελαιόκαρπος να απαλλαγεί μερικά ή ολικά από την πικρή του γεύση και να καταστεί εδώδιμος.

Εκπίκρυνση του καρπού σήμαινε απομάκρυνση της ελαιοευρωπαϊνης. Το χοντρό αλάτι που χρησιμοποιήθηκε αρχικά, συνέβαλε ως αφυγραντικός παράγοντας στην απομάκρυνση από τη σάρκα των περισσότερων υγρών, τα οποία ήταν πλούσια σε ελαιοευρωπαϊνη, μετριάζοντας έτσι την πικρή γεύση. Ταυτόχρονα βελτιώνει τις οργανοληπτικές ιδιότητες του προϊόντος και επιμήκυνε το χρόνο συντήρησής του, προστατεύοντας το από αλλοιώσεις. Το επόμενο στάδιο εξέλιξης των τεχνικών επεξεργασίας επιτραπέζιας ελιάς ήταν η εκπίκρυνση με χάραγμα του καρπού και εμβάπτισή του στη συνέχεια σε νερό ή πυκνή άλμη. Τις τελευταίες δεκαετίες γίνεται και χρήση διαλύματος καυστικού νατρίου με στόχο την μερική ή πλήρη εκπίκρυνση του ελαιοκάρπου. (Αννίβα, 2007)

Οι εμπορικοί τύποι επιτραπέζιας ελιάς προσδιορίζονται κυρίως από το χρώμα και τον τρόπο συντήρησής του τελικού προϊόντος. Το χρώμα μπορεί να είναι πράσινο, φυσικά μαύρο με διαβαθμίσεις ερυθρού ή ξανθού, ή τεχνητά μαύρο, το οποίο προκύπτει μετά από κατεργασία με διάλυμα καυστικού νατρίου. Η συντήρηση του τελικού προϊόντος μπορεί να επιτευχθεί με οξέα (γαλακτικό ή οξικό οξύ), μαγειρικό αλάτι το οποίο χρησιμοποιείται είτε ως έχει είτε με τη μορφή διαλύματος (άλμη), και με αποκλεισμό του οξυγόνου από το χώρο όπου οι ελιές ζυμώνονται ή συσκευάζονται για να διοχετευτούν στην κατανάλωση (αναεροβίωση). Για τη συντήρηση του τελικού προϊόντος χρησιμοποιούνται πάντοτε συνδυαστικά και οι τρεις

τρόποι συντήρησης. Σε κάθε όμως εμπορικό τύπο επικρατεί ο ένας από τους τρεις τρόπους ενώ οι υπόλοιποι είναι υποβοηθητικοί. Με συνδυασμό των παραπάνω θα προέκυπταν θεωρητικά εννιά διαφορετικοί τύποι εδώδιμης ελιάς. Στην πραγματικότητα όμως υπάρχουν και παραλλαγές των εμπορικών τύπων, όπως για παράδειγμα πράσινες χαρακτές ελιές και πράσινες τσακιστές ελιές σε οξάλμη. (Αννίβα, 2007)

5.1 ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΣ ΕΛΙΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ποιότητας του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, οι επιτραπέζιες ελιές που αποτελούν αντικείμενο διεθνούς εμπορίου, κατατάσσονται σε εμπορικούς τύπους οι οποίοι προσδιορίζονται από δύο κυρίως χαρακτηριστικά:

Τον *τύπο του νωπού προϊόντος* (πρώτη ύλη) που εξαρτάται από το χρώμα, άρα το βαθμό ωριμότητας του καρπού που οδηγείται στην επεξεργασία.

Τη *μέθοδο επεξεργασίας* και ιδιαίτερα τον τρόπο εκπίκρισης του προϊόντος. Έτσι έχουμε τους εξής τύπους:

5.1.1 . ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.

Προέρχονται από καρπούς που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου ωρίμανσης πριν τη μεταβολή του χρώματος προς το ερυθρό, κατά τη στιγμή κατά την οποία έχουν αποκτήσει το κανονικό τους μέγεθος. Οι ελιές αυτές είναι συνεκτικές, υγιείς, αντικαθίστανται σε ελαφρά πίεση μεταξύ των δακτύλων και είναι απαλλαγμένες κηλίδων. Ο χρωματισμός των καρπών μπορεί να ποικίλει, από τον τύπο του πράσινου μέχρι του αχνοκίτρινου

Πράσινες ελιές confites σε άλμη

Φυσικές πράσινες ελιές σε άλμη

5.1.2. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΞΑΝΘΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.

Προέρχονται από καρπούς που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου ωρίμανσης, που συμπίπτει με την μεταβολή του χρώματος προς το αχνοκίτρινο, ρόδινο μέχρι ερυθρού, πριν την πλήρη ωρίμανσή τους.

Φυσικές ξανθές ελιές σε άλμη

Ελιές μαυρισμένες με οξείδωση σε άλμη

Ελιές μαυρισμένες με οξείδωση αφυδατωμένες

5.1.3 ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΜΑΥΡΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ.

Προέρχονται από καρπούς που συγκομίστηκαν τη στιγμή της πλήρους ωρίμανσης, ή λίγο πριν από αυτή. Ο χρωματισμός τους μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τη ζώνη παραγωγής και την εποχή συγκομιδής από το μαύρο- ερυθρωπό μέχρι το βαθύ καστανό με ενδιάμεσες αποχρώσεις μαύρου, ιώδους, έντονου ιώδους και μαύρο ελαιώδους.

Μαύρες επιτραπέζιες ελιές σε άλμη

Μαύρες ελιές confites

Φυσικές μαύρες ελιές

Μαύρες ελιές αφυδατωμένες ή ξηράλατες

Μαύρες ελιές συρρικνωμένες

Μαύρες ελιές confites ξηράλατες

Φυσικές μαύρες ελιές ξηράλατες

Μαύρες ελιές αφυδατωμένες

5.1.3.1. ΤΣΑΚΙΣΤΕΣ ΕΛΙΕΣ.

Πρόερχονται από ολόκληρους καρπούς νωπούς ή επεξεργασμένους προηγουμένως με άλμη, οι οποίοι έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία, κατά την οποία η σάρκα υφίσταται ρήξη, με χρήση ειδικού σπαστικού μηχανήματος, αλλά ο πυρήνας παραμένει άθικτος και ακέραιος εντός του καρπού. Μπορούν να υφίστανται επεξεργασία με ελαφρύ αλκαλικό διάλυμα και διατηρούνται μέσα σε άλμη, πιθανώς εμπλουτισμένη με αρωματικά φυτά, με ή χωρίς την προσθήκη ξυδιού. Υπάρχουν οι ακόλουθοι τύποι τσακιστών ελιών:

Τσακιστές φυσικές πράσινες ελιές σε άλμη

Πράσινες ελιές confites τσακιστές σε άλμη

Τσακιστές ξανθές ελιές σε άλμη

5.1.3.2. ΧΑΡΑΚΤΕΣ ΕΛΙΕΣ.

Φυσικές ελιές πράσινες, ξανθές ή μαύρες, χαρακτές κατά μήκος του μεγάλου άξονα, με χαραγές που διαπερνούν την επιδερμίδα και μέρος της σάρκας, διατηρούμενες σε άλμη. Μπορεί να γίνει προσθήκη ξυδιού, ελαιολάδου και αρωματικών ουσιών. Υπάρχουν δύο διαφορετικοί τύποι:

Επεξεργασμένες, εάν πριν την κοπή οι ελιές έχουν υποστεί αλκαλική επεξεργασία

Φυσικές, χωρίς προηγούμενη αλκαλική επεξεργασία (Ζουκίδου, 2010)

5.2. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Μια πιο γενική κατηγοριοποίηση των εμπορικών τύπων επιτραπέζιας ελιάς, ανάλογα με την επεξεργασία, περιγράφεται παρακάτω:

5.2.1 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΕΣ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΕΣ ΕΛΙΕΣ ΣΕ ΑΛΜΗ

Ορίζονται οι ελιές που επεξεργάζονται με καυστικό νάτριο και στη συνέχεια εμβαπτίζονται σε άλμη όπου υφίστανται ολική ή μερική γαλακτική ζύμωση. Εάν η ζύμωση είναι πλήρης, οι

ελιές έχουν αποκτήσει συγκεκριμένα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά που εξασφαλίζουν τη συντήρησή τους. Αντίθετα, η συντήρηση στις μερικώς ζυμωμένες ελιές γίνεται με αποστείρωση ή παστερίωση, προσθήκη συντηρητικών, ψύξη ή αδρανές αέριο (χωρίς άλμη). Αυτός ο εμπορικός τύπος είναι γνωστός ως «πράσινες ελιές σε άλμη»

5.2.2 ΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΕΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΜΑΥΡΕΣ ΕΛΙΕΣ

Οι ελιές αυτές τοποθετούνται απευθείας στην άλμη και έχουν συνήθως μια ελαφρώς πικρίζουσα γεύση. Συντηρούνται με φυσική ζύμωση στην άλμη, με αποστείρωση ή παστερίωση, ή με προσθήκη συντηρητικών. Είναι γνωστές ως «φυσικές μαύρες ελιές σε άλμη»

5.2.3 ΜΑΥΡΕΣ (ΩΡΙΜΕΣ) ΕΛΙΕΣ ΣΕ ΑΛΜΗ

Λαμβάνονται από καρπούς οι οποίοι υποβάλλονται σε οξείδωση (μαύρισμα) του χρώματος σε αλκαλικό περιβάλλον. Στην περίπτωση αυτή, η απομάκρυνση της ελευρωπαΐνης είναι πλήρης. Οι ελιές συντηρούνται με θερμική επεξεργασία (αποστείρωση) και είναι γνωστές ως «ώριμες (μαύρες) ελιές».

Υπάρχουν και άλλες εμπορικές παρασκευές, όπως κατηγοριοποιήθηκαν αναλυτικά, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ποιότητας του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, όπως μη επεξεργασμένες μαύρες ελιές σε ξηρό αλάτι, μη επεξεργασμένες φυσικά συρρικνωμένες μαύρες ελιές, αφυδατωμένες μαύρες ελιές κλπ. (Ζουκίδου, 2010)

6. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

6.1 Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

Η τιμή των επιτραπέζιων ελιών μαζί το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών παίζει σημαντικό ρόλο στη ζήτηση των εν λόγω προϊόντων. Η τιμή των επιτραπέζιων ελιών παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις, κυρίως λόγω των μεταβολών που εμφανίζει ετησίως η προσφορά (παραγωγή και αποθέματα).

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο μέσος ετήσιος δείκτης τιμών για τις ελιές κυμαίνεται από το 2010 σε επίπεδα χαμηλότερα του μέσου γενικού δείκτη τιμών, παραμένοντας ουσιαστικά σταθερός στη διάρκεια της 5ετίας. (ICAP,2014)

Ένα στοιχείο που επηρεάζει σημαντικά την αύξηση της ζήτησης επιτραπέζιων ελιών κυρίως στο εξωτερικό έχει και η προβολή και η διαφήμιση των εν λόγω προϊόντων στις ξένες αγορές. Ο Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών (ΟΠΕ) και η Πανελλήνια Ένωση Μεταποιητών Τυποποιητών Εξαγωγέων Επιτραπέζιων Ελιών (ΠΙΕΜΕΤΕ), προσπαθούν εξαιρετικά στον αγώνα προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στο εξωτερικό. Η διαφημιστική δαπάνη των ιδιωτικών επιχειρήσεων για την προβολή προϊόντων που έχουν να κάνουν την επιτραπέζια ελιά στην εγχώρια αγορά είναι περιορισμένη, καθώς οι περισσότερες από αυτές διαθέτουν τα προϊόντα τους κυρίως σε χύμα μορφή (βαρέλια) και σε πολύ μικρότερο ποσοστό σε τυποποιημένη μορφή.

Η ζήτηση των επιτραπέζιων ελιών σχετίζεται και με την εξέλιξη του πληθυσμού. Ο πίνακας 2.2 παρουσιάζει τον πληθυσμό της χώρας σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, ανά ηλικιακή ομάδα. (ICAP, 2014)

Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο μέσος όρος των μηνιαίων δαπανών ανά νοικοκυριό για την αγορά συντηρημένων ελιών, ανήλθε το 2013 σε μόλις €1,14 (πολύ χαμηλή συμμετοχή των μηνιαίων αγορών ελιών στο σύνολο των αγορών ειδών διατροφής).

Σύμφωνα με ποσοτικά στοιχεία της ίδιας έρευνας, παρατηρείται ότι, τα νοικοκυριά όλων των περιοχών απέκτησαν κατά μέσο όρο μηνιαίως περίπου 236 γραμμάρια ελιών βάσει αγορών το 2013 (πίνακας Π2.2 του παραρτήματος) και περίπου 89 γραμμάρια με άλλο τρόπο κτήσης (δική τους παραγωγή). (ICAP, 2014)

6.2 Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

Στον κλάδο αυτό υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, οι οποίες ασχολούνται με την επεξεργασία ή / και τυποποίηση επιτραπέζιων ελιών, για δικό τους λογαριασμό, ή για τρίτους. Οι περισσότερες επιχειρήσεις αναπτύσσουν έντονη εξαγωγική δραστηριότητα, καθώς διαθέτουν μεγάλο μέρος των προϊόντων τους σε αγορές του εξωτερικού (σε χύμα ή τυποποιημένη μορφή).

Όπως και στον κλάδο του ελαιολάδου, ομοίως και στην αγορά των επιτραπέζιων ελιών δραστηριοποιούνται αρκετοί αγροτικοί συνεταιρισμοί ή ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, που συγκεντρώνουν τα προϊόντα των μελών τους και στη συνέχεια τα εμπορεύονται ή/και τα επεξεργάζονται και τα τυποποιούν.

6.3 ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

Οι επιτραπέζιες ελιές αποτελούν παραδοσιακά προϊόντα διατροφής των Ελλήνων ωστόσο η προβολή τους είναι πολύ περιορισμένη. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ο μεγαλύτερος όγκος των επιτραπέζιων ελιών διακινείται σε χύμα μορφή, ή χρησιμοποιείται για αυτοκατανάλωση. Άλλωστε, η ζήτηση των ελιών επικεντρώνεται περισσότερο στις διάφορες ποικιλίες ελιών (Καλαμών, Θρούμπα κλπ) και όχι σε συγκεκριμένα εμπορικά σήματα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Espra Services ΑΕ, η διαφημιστική δαπάνη ελαιουργικών προϊόντων (περιλαμβάνονται κυρίως ελιές), κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα και ανήλθε το 2013 στο ύψος των €30,6 χιλ., με μοναδικό μέσο διαφήμισης τα Περιοδικά (πίνακες Π3.1 και Π3.2 του παραρτήματος). Το ίδιο έτος, διαφημίστηκαν μόνον δύο εμπορικά σήματα (Gaea και Άλθεα).

Η συνολική διαφημιστική δαπάνη ελαίων και φυτικών λιπών αυξήθηκε το 2013 κατά 21,6%, διαμορφούμενη σε €4,6 εκατ. (πίνακας Π3.2 του παραρτήματος). Οι μαργαρίνες γενικά, κάλυψαν ποσοστό 80,8% επί της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης το 2013.

6.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η εγχώρια παραγωγή επιτραπέζιων ελιών υπερκαλύπτει τη ζήτηση, ενώ μεγάλες ποσότητες διατίθενται σε χώρες του εξωτερικού.

Το μέγεθος της εγχώριας παραγωγής επιτραπέζιων ελιών παρουσιάζει διακυμάνσεις ετησίως, καθώς εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν στις ελαιοπαραγωγικές περιοχές. Επίσης, χαρακτηριστικό της παραγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων είναι η κυκλικότητα (εναλλαγή μεταξύ «καλών» και «κακών» ελαιοκομικών ετών), η περίοδος της οποίας κυμαίνεται μεταξύ δύο και τριών ετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, η συνολική παραγωγή επιτραπέζιων ελιών παρουσίασε αύξηση 51,5% την περίοδο 2012/13, διαμορφούμενη σε 197 χιλ. τόνους. Περαιτέρω, για την περίοδο 2013/14 εκτιμάται απότομη μείωση (49,2%) καθώς η συγκεκριμένη ελαιοκομική περίοδος ήταν «κακή» εξ' αιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά την περίοδο ανθοφορίας των ελαιόδεντρων, σε πολλές περιοχές της χώρας, με συνέπεια την αρκετά μειωμένη παραγωγή. Δεδομένου ότι η παραγωγή ελιών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την καλλιέργεια των ελαιώνων και κατ' επέκταση επηρεάζεται από απρόβλεπτους παράγοντες όπως οι καιρικές συνθήκες, παρατηρούνται σημαντικές διακυμάνσεις των μεγεθών. Επομένως θεωρείται πιο αντικειμενική η σύγκριση με βάση το μέσο όρο ανά δετία, ώστε να εξομαλύνονται οι εν λόγω μεταβολές. Την τελευταία δετία ο μέσος όρος ετήσιας παραγωγής ελιών διαμορφώθηκε σε 129 χιλ. τόνους έναντι αντίστοιχου μέσου όρου 109 χιλ. τόνων της αμέσως προηγούμενης δετίας, προκύπτει επομένως αύξηση 17,5%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε παλαιότερες ελαιοκομικές περιόδους υπήρχε σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμήσεων που προέρχονται από εγχώριους παράγοντες του εξεταζόμενου κλάδου (σχετικά με το ύψος της εγχώριας παραγωγής ελιών) και των μεγεθών που εκτιμούσε το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου για τη χώρα μας. Ωστόσο, τα τελευταία έτη παρατηρείται σύγκλιση (σταδιακή μείωση της «ψαλίδας») μεταξύ των εκτιμήσεων του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου και των αντίστοιχων εγχώριων εκτιμήσεων, όπως προκύπτει και από την πραγματοποιηθείσα πρωτογενή έρευνα στα πλαίσια της παρούσας μελέτης. Κατά συνέπεια, τα εμφανιζόμενα μεγέθη στον πίνακα 4.1, από την περίοδο 2003/04 και έπειτα θεωρείται ότι είναι αντιπροσωπευτικά των επιπέδων της εγχώριας παραγωγής. Σε σχέση δε με την νέα ελαιοκομική περίοδο 2014/15, οι πρώτες εκτιμήσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων αναφέρουν σημαντικότερη αύξηση της παραγωγής.(ICAP,2014)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα εκτιμώμενα μερίδια παραγωγής ορισμένων εκ των κυριότερων επιχειρήσεων επεξεργασίας / τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών, για την περίοδο 2012/13.

Πίνακας 4.2 Μεριδία παραγωγής επιχειρήσεων επεξεργασίας – τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών (2012/13)	
Επιχειρήσεις	Μερίδιο
INTERCOMM FOODS AE	≈12,0%
ΔΕΑΣ ΑΕ	≈9,0%
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ OLYMP AE	≈7,5%
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Κ. Η. ΑΒΕΕ	4,0%-4,5%
ΣΙΟΥΡΑΣ ΑΓΒΕ	≈3,5%
BRETAS ΕΠΕ + BRETAS FAMILY ΑΒΕΕ	≈3,0%
<i>Πηγή: ICAP Group ΑΕ- Εκτιμήσεις αγοράς</i>	

Πίνακας: Μεριδία Παραγωγής

Πηγή: (ICAP,2014)

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 4.2, σημαντική παρουσία έχουν οι εταιρείες Intercomm Foods ΑΕ και Δέας ΑΕ με μερίδια στο σύνολο της παραγωγής ελιών περίπου 12% και 9% αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι, οι περισσότερες από τις αναφερόμενες επιχειρήσεις διαθέτουν το μεγαλύτερο μέρος των επεξεργασμένων / τυποποιημένων επιτραπέζιων ελιών στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα τα μερίδια που καταλαμβάνουν στην εγχώρια αγορά (κατανάλωση) να διαφέρουν από τα προαναφερόμενα.

6.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το εξωτερικό εμπόριο των επιτραπέζιων ελιών, για την περίοδο 2005-2013. Διευκρινίζεται ότι, τα παρουσιαζόμενα στοιχεία είναι προσωρινά και ενδέχεται να διαφοροποιηθούν κατά την οριστικοποίησή τους. Σημειώνεται επίσης ότι, τα εν λόγω στοιχεία αφορούν ημερολογιακά έτη, ενώ η καθιερωμένη ελαιοκομική περίοδος ξεκινά 1 Οκτωβρίου κάθε έτους και λήγει 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου.

6.5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Οι εισαγωγές επιτραπέζιων ελιών είναι παραδοσιακά περιορισμένες, καθώς η εγχώρια παραγωγή υπερκαλύπτει την εγχώρια ζήτηση. Οι εισαγωγές αφορούν συνήθως τυποποιημένες ελιές, ενώ μέρος των εισαγόμενων ποσοτήτων ενίοτε επανεξάγεται. Αναφορικά με την εξέλιξη των εισαγωγών ελιών, παρατηρούνται μεγάλες (ποσοστιαίες) διακυμάνσεις κατ' έτος, ωστόσο σε απόλυτα μεγέθη αυτές είναι περιορισμένες γενικά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., οι εισαγωγές ελιών, εμφανίζουν διαχρονική αύξηση από το 2010, διαμορφούμενες σε 9.053 τόνους το 2013, η δε αξία τους το ίδιο έτος διαμορφώθηκε στα €10,5 εκατ. Διαχρονικά οι παρασκευασμένες – διατηρημένες ελιές (όπου συμπεριλαμβάνονται οι επιτραπέζιες ελιές) αντιπροσωπεύουν το σύνολο σχεδόν των εισαγομένων ποσοτήτων (98,5% το 2013).

6.5.2 ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Οι συνολικές εξαγωγές ελιών, παρότι εμφανίζουν διακυμάνσεις σε ποσότητα, από το 2010 διατηρούνται σταθερά πάνω από το επίπεδο των 100 χιλ. τόνων και ανήλθαν σε 151,8 χιλ. τόνους το 2013 καταγράφοντας αύξηση 16,8% σε σχέση με το 2012. Σημειώνεται ότι, στο

συγκεκριμένο μέγεθος περιλαμβάνονται και «ελιές για άλλες χρήσεις», καθώς και οι «λοιπές» ελιές πέρα από τις βρώσιμες. Η ποσότητα των εξαγωγών και των δύο αυτών κατηγοριών ανήλθε το 2013 σε 22,8 χιλ. τόνους (πίνακας Π4.1 παραρτήματος).

Οι εξαγωγές μόνο των παρασκευασμένων – διατηρημένων ελιών (πίνακας 4.5), κατηγορία που αφορά τις βρώσιμες επιτραπέζιες ελιές, ανήλθαν το 2013 σε 128,9 χιλ. τόνους, συγκεντρώνοντας το 85% περίπου των συνολικών εξαγωγών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, η αξία των εξαγόμενων επιτραπέζιων ελιών κορυφώθηκε το 2013, ανερχόμενη σε €283 εκατ. περίπου. Σχετικά με τις χώρες προορισμού, οι Η.Π.Α., η Γερμανία και η Ιταλία απορρόφησαν από κοινού το 42% των εξαγόμενων ποσοτήτων «παρασκευασμένων – διατηρημένων» ελιών (πίνακας Π4.3 του παραρτήματος). Επίσης, η Ιταλία και η Γερμανία απορρόφησαν από κοινού το 83% περίπου των εξαγωγών ελιών για «χρήσεις άλλες από την παραγωγή λαδιού» το 2013 σε ποσότητα (πίνακας Π4.2 του παραρτήματος).

6.5.3 ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (BALASSA) – ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

Για να εξετασθεί η πορεία της ανταγωνιστικότητας των ελιών υπολογίζεται ο δείκτης Balassa, ο οποίος γενικά αποτυπώνει την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας ενός προϊόντος για μια μακροχρόνια περίοδο. Ο δείκτης εκφράζεται από τη σχέση: $(X-M)/(X+M)$, όπου X = εξαγωγές και M = εισαγωγές. Οι ακραίες τιμές του είναι +1 για το πλεόν ανταγωνιστικό προϊόν και -1 για το καθόλου ανταγωνιστικό. (ICAP, 2014)

Πίνακας: Δείκτης Balassa

Πηγή: (Επιτραπέζιες ελιές -Icap group,2014)

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία εξωτερικού εμπορίου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο δείκτης Balassa για τα εξεταζόμενα προϊόντα προσεγγίζει το +1 καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2005-2013, στοιχείο που επιβεβαιώνει τον υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας του προϊόντος.

Το εμπορικό ισοζύγιο είναι πλεονασματικό σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, καθώς οι εξαγωγές υπερβαίνουν κατά πολύ τις εισαγωγές, επιπρόσθετα δε αυξάνεται με έντονο ρυθμό τα τελευταία χρόνια.

6.5.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, η εγχώρια φαινομενική κατανάλωση επιτραπέζιων ελιών διαμορφώθηκε στους 20 χιλ. τόνους την περίοδο 2012/13, σημειώνοντας αύξηση 33% σε σχέση με το 2011/2012. Σχετικά με την περίοδο 2013/14, εκτιμάται μείωση της κατανάλωσης κατά 25% (15 χιλ. τόνοι). Το μεγαλύτερο μέρος των επιτραπέζιων ελιών που καταναλώνονται στην εγχώρια αγορά διατίθεται σε χύμα μορφή.

Η αξία (σε τιμές χονδρικής) της εγχώριας αγοράς επιτραπέζιων ελιών εκτιμάται το 2013/14 σε περίπου €30 εκατ., σημειώνοντας μείωση 25% σε σχέση με το 2012/13. Στον πίνακα 4.9 παρουσιάζονται τα εκτιμώμενα μερίδια αγοράς ορισμένων επιχειρήσεων του κλάδου, για την περίοδο 2012/13. Σύμφωνα με τα στοιχεία του συγκεκριμένου πίνακα, σημαντική θέση στην εγχώρια αγορά κατέχουν οι εταιρείες Κορδάτος Ι. ΑΒΕΕ και Παπανικήτα Αφοί Ορμύλια ΑΕ με μερίδια αγοράς περίπου 11% και 10% αντίστοιχα.

Τέλος, για να εξετασθεί η ένταση του ανταγωνισμού που επικρατεί σε έναν κλάδο εκτιμάται ο συντελεστής συγκέντρωσης για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, ο συντελεστής συγκέντρωσης για “n” επιχειρήσεις ή άλλες παραγωγικές μονάδες δίδεται από τον εξής λόγο:

$$CR_n = \frac{\text{Πωλήσεις "n" Μεγαλυτέρων}}{\text{Σύνολο πωλήσεων}}$$

όπου ο αριθμητής είναι το άθροισμα των μεγεθών των “n” μεγαλυτέρων μονάδων και ο παρανομαστής το σύνολο του μεγέθους της συγκεκριμένης αγοράς.

Με βάση τα παραπάνω, οι οκτώ (8) επιχειρήσεις του πίνακα 4.9 εκτιμάται ότι συγκεντρώνουν από κοινού το 63% περίπου του συνόλου της αγοράς το 2012/13, γεγονός ενδεικτικό ότι ο βαθμός συγκέντρωσης στην εγχώρια αγορά επιτραπέζιων ελιών είναι υψηλός.

6.6 ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

6.6.1 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, η παγκόσμια παραγωγή επιτραπέζιων ελιών διαμορφώθηκε το 2012/13 στους 2.512 χιλ. τόνους, σημειώνοντας αύξηση 3,3% σε σχέση με την προηγούμενη ελαιοκομική περίοδο (πίνακας Π5.1 του παραρτήματος). Για την περίοδο 2013/14 η παγκόσμια παραγωγή εκτιμάται να παρουσιάσει αύξηση της τάξης του 3%, διαμορφούμενη σε 2.595 χιλ. τόνους. Σημειώνεται ότι, η

ελαιοκομική περίοδος ξεκινάει την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου.

Η Ε.Ε. καλύπτει διαχρονικά το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας παραγωγής επιτραπέζιων ελιών, με το μέγεθος της παραγωγής να ανέρχεται σε 738 χιλ. τόνους (μερίδιο 28,4% το 2013/14). Ωστόσο, σημαντική παραγωγή είχαν την ίδια περίοδο η Τουρκία και η Αίγυπτος.

Την περίοδο 2012/13 η παγκόσμια κατανάλωση επιτραπέζιων ελιών δεν μεταβλήθηκε (2.553 χιλ. τόνοι). Για την περίοδο 2013/14 προβλέπεται ότι το μέγεθός της θα διαμορφωθεί στους 2.540 χιλ. τόνους, σημειώνοντας οριακή μείωση (πίνακας Π5.2 του παραρτήματος). Η Ε.Ε. κάλυψε το 2013/14 το 22,9% της παγκόσμιας κατανάλωσης επιτραπέζιων ελιών. Επίσης, τις μεγαλύτερες ποσότητες ελιών κατανάλωσαν την ίδια περίοδο η Τουρκία και η Αίγυπτος. (ICAP,2014)

6.6.2 ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΕΛΙΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Την ελαιοκομική περίοδο 2012/13 η παραγωγή επιτραπέζιων ελιών στην Ε.Ε. ανήλθε σε 781 χιλ. τόνους (πίνακας 5.1). Για το 2013/14 το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου εκτιμά μείωση της παραγωγής στους 738 χιλ. τόνους (μείωση 5,5%). Η Ισπανία, η Ελλάδα και η Ιταλία καλύπτουν σχεδόν το σύνολο της παραγωγής επιτραπέζιων ελιών της Ε.Ε. Ειδικότερα, την περίοδο 2013/14 συγκέντρωσαν από κοινού το 97% της συνολικής παραγωγής.

Η κατανάλωση επιτραπέζιων ελιών στην Ε.Ε. διαμορφώθηκε την περίοδο 2012/13 σε 589 χιλ. τόνους, σημειώνοντας μείωση 11,4% σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο (πίνακας Π5.3 του παραρτήματος). Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου, την ελαιοκομική περίοδο 2013/14 η κατανάλωση των εν λόγω προϊόντων εκτιμάται σε 583 χιλ. τόνους. Η Ιταλία και η Ισπανία συγκέντρωσαν από κοινού το 2013/14 το ήμισυ περίπου της συνολικής κατανάλωσης Ε.Ε. (ICAP,2014).

6.7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

Είσοδος Νέων Ανταγωνιστών

Δεν υπάρχουν ιδιαίτερα εμπόδια (θεσμικά κλπ.) για την είσοδο μιας νέας επιχείρησης στον κλάδο της επεξεργασίας ή και τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών. Στην εγχώρια αγορά η κατανάλωση των επιτραπέζιων ελιών αφορά κατά κύριο λόγο “ανώνυμο” προϊόν. Ως εκ τούτου, τυχόν νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις δεν αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό από εδραιωμένα εμπορικά σήματα προϊόντων, εφόσον η ζήτηση είναι κατά κανόνα «ανώνυμη», και εστιάζεται κυρίως στην τοπική προέλευση ή ποικιλία ελιάς.

Ωστόσο, λόγω του έντονου εξαγωγικού προσανατολισμού των επιτραπέζιων ελιών στη διεθνή αγορά, οι νεοεισερχόμενες εταιρείες του κλάδου θα πρέπει να επιδιώξουν τη διεξόδυσή τους σε μεγάλες αγορές του εξωτερικού, μέσω της εδραίωσης συνεργασίας με τοπικούς χονδρεμπόρους ή αλυσίδων λιανικής. Στην περίπτωση αυτή έχουν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό και από προϊόντα άλλων χωρών, οι οποίες διαθέτουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (σε επίπεδο τιμών, branding). Ως εκ τούτου, οι εγχώριες

επιχειρήσεις θα πρέπει να επενδύσουν και στην προβολή των προϊόντων προκειμένου να αυξήσουν την αναγνωρισιμότητά τους (ICAP, 2014).

Κίνδυνοι από Υποκατάστατα Προϊόντα

Αποτέλεσμα να ενισχύεται παραπάνω η διαπραγματευτική δύναμη των μεγάλων πελατών.

Στο εξωτερικό αγοραστές των ελληνικών επιτραπέζιων ελιών είναι κυρίως οι χονδρέμποροι καθώς και ορισμένα σουπερμάρκετ. Οι εν λόγω αγοραστές έχουν ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη έναντι των εγχώριων επιχειρήσεων. Σε αυτό συμβάλλει και το γεγονός ότι οι ελληνικές επιτραπέζιες ελιές σε ορισμένες περιπτώσεις υστερούν ως προς την αναγνωρισιμότητα στο εξωτερικό, σε σχέση με τα προϊόντα άλλων ανταγωνιστριών χωρών (π.χ. Ιταλία, Ισπανία), με αποτέλεσμα να συναντούν σοβαρά “εμπόδια” εισόδου. (ICAP, 2014).

Ανταγωνισμός μεταξύ Επιχειρήσεων του Κλάδου

Όπως εκτιμούν παράγοντες του κλάδου, στις διεθνείς αγορές οι ελληνικές επιχειρήσεις επεξεργασίας - τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό από άλλες μεσογειακές χώρες, τόσο εντός όσο και εκτός της Ε.Ε., οι οποίες έχουν αποσπάσει σημαντικά μερίδια αγοράς, είτε λόγω αναγνωρισιμότητας, είτε λόγω χαμηλότερων τιμών.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι έλληνες παραγωγοί / τυποποιητές να αντιμετωπίζουν οξύ ανταγωνισμό στις αγορές του εξωτερικού, στην προσπάθειά τους να διεισδύσουν ή να αυξήσουν το μερίδιό τους.

Αναφορικά με την εγχώρια αγορά, ο ανταγωνισμός οξύνεται ακόμη περισσότερο λόγω της τρέχουσας οικονομικής ύφεσης, η οποία έχει οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης γενικά.

Όσον αφορά τις επιτραπέζιες ελιές, υπάρχει πλήθος προϊόντων που χρησιμοποιούνται ως «ορεκτικά» ή συμπληρωματικά των κυρίως γευμάτων, τα οποία μπορούν να υποκαταστήσουν τις βρώσιμες ελιές. (ICAP, 2014).

Διαπραγματευτική Δύναμη Προμηθευτών

Οι επιχειρήσεις επεξεργασίας ή και τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών προμηθεύονται την πρώτη ύλη από την εγχώρια αγορά όπου δραστηριοποιείται πλήθος ελαιοπαραγωγών και ενώσεων αγροτικών συνεταιρισμών. Ως εκ τούτου, οι εξεταζόμενες εταιρείες έχουν εύκολη πρόσβαση σε πρώτες ύλες καθώς και την ευχέρεια επιλογής προμηθευτών, γεγονός που περιορίζει τη διαπραγματευτική δύναμη των τελευταίων. Επιπλέον, η διαπραγματευτική δύναμη των μεγαλύτερων μεταποιητικών επιχειρήσεων είναι ακόμη πιο ισχυρή έναντι των προμηθευτών τους, λόγω και του όγκου των ποσοτήτων που προμηθεύονται για να τυποποιήσουν. (ICAP, 2014).

Διαπραγματευτική Δύναμη Αγοραστών

Οι αγοραστές των προϊόντων που διαθέτουν οι εξεταζόμενες επιχειρήσεις στην εγχώρια αγορά είναι κυρίως τα σουπερμάρκετ και γενικότερα τα καταστήματα τροφίμων και delicatessen. Σύμφωνα με παράγοντες του κλάδου, τα σουπερμάρκετ διαθέτουν ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη απέναντι στις επιχειρήσεις τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών. Επιπλέον, το μεγαλύτερο ποσοστό των εξεταζόμενων προϊόντων διακινείται σε χύμα μορφή (ανυπαρξία σχεδόν «επώνυμης» ζήτησης και συγκεκριμένου brand, οπότε και έχουμε χαμηλό ποσοστό διαφοροποίησης του προϊόντος), με ιόντων τους στο εξωτερικό.

Συμπερασματικά, η αγορά των επιτραπέζιων ελιών χαρακτηρίζεται ως ώριμη και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην παρουσιάζει αξιοσημείωτες μεταβολές ετησίως. Ως εκ τούτου, το μέγεθος της προβλέπεται να κυμανθεί σε ένα επίπεδο των 15 χιλ τόνων και τις δύο επόμενες ελαιοκομικές περιόδους βάσει εκτιμήσεων.(ICAP, 2014). Τέλος, υπάρχουν κάποιοι βασικοί άξονες βάσει των οποίων υπολογίζεται ότι μπορεί να βασιστεί η περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου και αυτοί είναι αρχικά η αύξηση της εξωστρέφειας με την επέκταση σε νέες αναπτυσσόμενες αγορές. Στην συνέχεια, η αύξηση του μεριδίου της αγοράς των ελιών που διακινούνται αφού έχουν υποστεί τυποποίηση στην εσωτερική αγορά.. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να είναι εξαιρετικά χρήσιμη η αντικατάσταση άλλων καλλιεργειών από καλλιέργεια ελιάς εντατικού τύπου. Τέλος, κρίνεται αναγκαία και η εν δυνάμει ανάπτυξη προϊόντων μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας με βάση την ελιά.

6.8 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Πολύ καλή ποιότητα των ελληνικών ελιών.

Μεγάλη ποικιλία εγχωρίως παραγομένων προϊόντων με διαφορετικά γευστικά – ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Μακράιωνη παράδοση στην καλλιέργεια ελιάς.

Επάρκεια της εγχώριας παραγωγής

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Ο μεγαλύτερος όγκος επιτραπέζιων ελιών διακινείται σε «χύμα» μορφή (ανώνυμο προϊόν) στην Ελλάδα.

Χαμηλά περιθώρια καθαρού κέρδους των επιχειρήσεων

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Επέκταση σε νέες – αναδιδόμενες αγορές (πχ. Κίνα, Ιαπωνία κλπ.).

Μεγαλύτερη διείσδυση τυποποιημένου προϊό-ντος στην εγχώρια αγορά.

Ανάπτυξη της ζήτησης προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας.

Στροφή των καταναλωτών σε πιο υγιεινή διατροφή

Η ανάπτυξη προϊόντων μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας (ελιές γεμιστές, πάστα ελιάς σε διάφορες γεύσεις, κ.ά.).

Η τάση ενίσχυσης της συμβολαιακής καλλιέργειας.

ΑΠΕΙΛΕΣ

Η παρατεταμένη οικονομική ύφεση και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.

Απρόσμενες και μη ελεγχόμενες καιρικές συνθήκες οι οποίες επηρεάζουν το ύψος της παραγωγής και την ποιότητα των παραγο-μένων προϊόντων.

Διεύρυνση των μεριδίων ανταγωνιστριών χωρών στην παγκόσμια αγορά ελαιολάδου - ελιών.

Η έλλειψη ρευστότητας που χαρακτηρίζει την εγχώρια αγορά, με συνέπεια την αύξηση των επισφαλειών.

6.9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Στον εξεταζόμενο κλάδο δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων επεξεργασίας ή και τυποποίησης επιτραπέζιων ελιών, ενώ υπάρχουν και εταιρείες οι οποίες ασχολούνται αποκλειστικά με το χονδρικό εμπόριο των εν λόγω προϊόντων. Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι εξαγωγικού προσανατολισμού, καθώς διαθέτουν το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων τους σε αγορές του εξωτερικού, σε χύμα ή τυποποιημένη μορφή.

Τα αίτια του ενδοκλαδικού εμπορίου και των επιπτώσεών του για τη διαρθρωτική προσαρμογή καθώς και τα κέρδη από το εμπόριο, έχουν αποτελέσει αντικείμενο πολλών μελετών. Η παγκοσμιοποίηση και οι διαδικασίες ενοποιήσεις έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο διεθνές εμπορικό σύστημα. Ένα σημαντικό μέρος της ανάπτυξης του παγκόσμιου εμπορίου, ιδίως μεταξύ των αναπτυγμένων χωρών, έχει ενδοκλαδικό χαρακτήρα, δηλαδή την ταυτόχρονη εισαγωγή και εξαγωγή προϊόντων που είναι υποκατάστατα μεταξύ τους από πλευράς εισροής συντελεστών παραγωγής και κατανάλωσης (Tharakan, 1985). Αυξανόμενο μέρος του ενδοκλαδικού εμπορίου του όγκου του παγκόσμιου εμπορίου είναι η σημασία για τις αλλαγές στην οικονομία και τη διάρθρωση των εισαγωγών και εξαγωγών (Ζουκίδου, 2010)

Οι επιτραπέζιες ελιές είναι ένας σημαντικός τομέας της Ελληνικής γεωργίας με ιδιαιτερότητες για ορισμένες περιοχές της χώρας μας. Η Ελλάδα κατέχει τη δεύτερη θέση

στην ΕΕ όσον αφορά την παραγωγή επιτραπέζιας ελιάς μετά την Ισπανία, ενώ σημαντική είναι και η παρουσία της στη Διεθνή Αγορά. (Ζουκίδου,2010)

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ

7.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Πριν εκτεθούν τα κόστη που αφορούν την παραγωγή επιτραπέζιων ελιών για το οποίο γίνεται λόγος στην παρούσα πτυχιακή, κρίνεται σκόπιμη η παρουσίαση κάποιων βασικών ορισμών και η εξήγηση σημαντικών εννοιών που αφορούν τις δαπάνες και την διαδικασία της κοστολόγησης γενικότερα.

ΟΡΙΣΜΟΙ

ΚΟΣΤΟΣ (COST)

Ως κόστος μπορεί να θεωρηθεί κάθε πόρος που διατίθεται για την επίτευξη κάποιου επιθυμητού σκοπού. Συνήθως στα οικονομικά ο όρος αναφέρεται σε χρηματικές δαπάνες για την απόκτηση αγαθών ή υπηρεσιών.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΥΣ (COST OBJECT)

Αντικείμενο κόστους αποτελεί ο,τιδήποτε για το οποίο επιθυμείται ή απαιτείται ο προσδιορισμός του κόστους του.

ΟΔΗΓΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ (COST DRIVER)

Οποιαδήποτε μεταβλητή επηρεάζει το κόστος κάποιου προϊόντος ή υπηρεσίας, σε δεδομένο χρόνο, είναι δυνατό να ληφθεί υπόψη ως οδηγός κόστους.

ΣΧΕΤΙΚΟ ΦΑΣΜΑ (RELEVANT RANGE)

Με την έννοια σχετικό φάσμα εννοείται ένα συγκεκριμένο εύρος τιμών του οδηγού κόστους, μέσα στο οποίο υποδεικνύεται συγκεκριμένη σχέση που συνδέει τον οδηγό με το εν λόγω κόστος, σε δεδομένο χρόνο.

ΠΙΣΙΝΑ ΚΟΣΤΟΥΣ (COST POOL)

Ο όρος αυτός αφορά σε ομάδες επιμέρους στοιχείων κόστους, που μπορεί να έχουν από πολύ περιορισμένο έως πολύ μεγάλο εύρος.

ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ (COST-ALLOCATION BASE)

Παράγοντας βάσει του οποίου τα έμμεσα κόστη κατανέμονται στο αντικείμενο κόστους.

(Hornngren et al, 2003)

7.1.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

ΣΤΑΘΕΡΑ-ΜΕΤΑΒΛΗΤΑ (FIXED-VARIABLE):

Ο όρος σταθερά κόστη χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις δαπανών, οι οποίες σε δεδομένο χρόνο παραμένουν αμετάβλητες, ανεξάρτητα από τυχόν μεταβολές της παραγωγής. (Horngren et al, 2003)

Τα μεταβλητά, από την άλλη πλευρά, είναι κόστη που επηρεάζονται από αλλαγές στην παραγωγή, σε δεδομένο χρόνο. (Horngren et al, 2003).

Από το άθροισμα σταθερών και μεταβλητών προκύπτουν τα συνολικά κόστη.

Ιδιαίτερης προσοχής χρίζει το γεγονός πως ο διαχωρισμός δαπανών σε σταθερές και μεταβλητές, αναφέρεται πάντοτε σε ένα μόνο αντικείμενο κόστους και σε σαφώς ορισμένο χρονικό διάστημα. (Horngren et al, 2003)

ΣΥΝΟΛΙΚΑ-ΜΕΣΑ (TOTAL-AVERAGE):

Η έννοια του συνολικού κόστους θεωρείται αρκετά σαφής, παρ' όλο που μπορεί να δίδεται από διάφορους οικονομικούς ή/και μαθηματικούς τύπους. Το μέσο κόστος (ή κόστος ανά μονάδα προϊόντος) προκύπτει από την διαίρεση του συνολικού διά το πλήθος των αντίστοιχων μονάδων. (Horngren et al, 2003)

Στον συγκεκριμένο διαχωρισμό, εκείνο που εμφανίζει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον είναι το ποια από τις δύο κατηγορίες θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εξαγωγή συμπερασμάτων ή/και την λήψη αποφάσεων. Η απάντηση είναι πως είναι προτιμότερη η χρησιμοποίηση των συνολικών δαπανών. (Horngren et al, 2003)

Ορισμένες περιπτώσεις καθιστούν επιτακτική την ανάγκη υπολογισμού του ανά μονάδα κόστους. Σε περίπτωση διοργάνωσης μιας εκδήλωσης, για παράδειγμα, είναι απαραίτητο ο διοργανωτής να γνωρίζει το κόστος κατ' άτομο, προκειμένου να μπορεί να οριοθετήσει τις αντίστοιχες τιμές των εισιτηρίων. Παρ' όλα αυτά, η έννοια του κόστους αυτού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με συγκεκριμένο ύψος παραγόμενων μονάδων. Επομένως, αυξομειώσεις στην παραγωγή εγκυμονούν σημαντικούς κινδύνους, όπως είναι η υποκοστολόγηση και η υπερκοστολόγηση. (Horngren et al, 2003)

Στην πρώτη περίπτωση, ένα αγαθό ή μια υπηρεσία, κοστολογείται χαμηλότερα από ό,τι θα έπρεπε με αποτέλεσμα τα κέρδη από τις πωλήσεις τους να υπολλείπονται των αναμενόμενων. Μπορεί δηλαδή να προκληθεί ζημιά στην επιχείρηση. Εν αντιθέσει, η υπερκοστολόγηση δηλώνει εκτίμηση κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας μεγαλύτερη της πραγματικής. Γεγονός που οδηγεί αναπόφευκτα στην υπερτιμολόγηση του προϊόντος ή της υπηρεσίας και συνεπώς σε μειωμένη ανταγωνιστικότητα και σε περιορισμό του μεριδίου της αγοράς για τον εκάστοτε οικονομικό οργανισμό. (Horngren et al, 2003)

ΑΜΕΣΑ-ΕΜΜΕΣΑ (DIRECT-INDIRECT):

Άμεσες είναι οι δαπάνες εκείνες, που μπορούν με οικονομικά δυνατούς τρόπους να εντοπιστούν στο αντικείμενο κόστους. Είναι ουσιαστικά δαπάνες υλικών ή διαδικασιών που

χρησιμοποιούνται ή γίνονται αποκλειστικά για την παραγωγή του αντικείμενου κόστους, και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εντοπίζονται εύκολα σ' αυτό. (Hornngren et al, 2003)

Εν αντιθέσει, έμμεσες δαπάνες είναι όσες δεν μπορούν να εντοπιστούν στο αντικείμενο κόστους εύκολα με οικονομικά δυνατούς τρόπους. Εδώ ανήκουν δαπάνες υλικών ή διαδικασιών που δεν αφορούν αποκλειστικά στην παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος. Για παράδειγμα, οι δαπάνες για ενέργεια (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ) ή τα γενικά έξοδα εργασίας (π.χ. έμμεση εργασία, περιθώριο κόστους μισθοδοσίας) δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν στο εμβόλιο, διότι δεν χρησιμοποιούνται μόνο για την παραγωγή του, αλλά και για άλλες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο εργαστήριο. Έτσι, λοιπόν, προκειμένου να υπολογιστούν θα πρέπει να γίνει καταμερισμός τους στο προς κοστολόγηση αντικείμενο. (Hornngren et al, 2003)

Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφερθεί πως το επιθυμητό στην οποιαδήποτε διαδικασία κοστολόγησης, είναι να ταξινομούνται στα άμεσα κόστη όσο το δυνατόν περισσότερες δαπάνες. Υπάρχουν βέβαια και κάποιοι παράγοντες για τον διαχωρισμό τους σε άμεσες ή έμμεσες, που αφορούν στο μέγεθος του εκάστοτε κόστους, στις διαθέσιμες τεχνολογίες συλλογής πληροφοριών όπως επίσης και στον τρόπο με τον οποίο μια επιχείρηση δραστηριοποιείται/οργανώνεται. Αναλυτικότερα, όσο μεγαλύτερο είναι κάποιο κόστος, τόσο ευκολότερο είναι να εντοπιστεί και άρα να καταχωρηθεί ως άμεσο. Επίσης, όσο οι τρόποι συλλογής πληροφοριών βελτιώνονται και αναπτύσσονται, τόσο περισσότερα και εγκυρότερα στοιχεία λαμβάνονται. Άμεση απόρροια αυτού, είναι περισσότερα κόστη να μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα. Τέλος, όσον αφορά στην οργάνωση μιας επιχείρησης, σε περιπτώσεις που υπάρχουν ξεχωριστά τμήματα που ασχολούνται με συγκεκριμένα αντικείμενα κόστους (αν είναι δυνατόν ακόμα και με ένα αποκλειστικά), τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία είναι περισσότερο οργανωμένα και ευκολότερα διαθέσιμα, και άρα διευκολύνουν την κατανομή άμεσων-έμμεσων κοστών. (Hornngren et al, 2003).

7.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στο επιχειρησιακό τοπίο αλλάζει συνεχώς και για αυτό η εφαρμογή επιχειρησιακών εργαλείων και η γνώση της οργάνωσης και διοίκησης μιας επιχείρησης είναι βασικοί παράγοντες για την επιτυχία και είναι ζωτικής σημασίας για να αντέξει μία επιχείρηση στον ανταγωνισμό. Στην συνέχεια τα εργαλεία διοικητικής λογιστικής είναι σημαντικά για να εξυπηρετούν της λειτουργίες και τα τμήματα ενός οργανισμού και φυσικά για να συλλέγουν πληροφορίες, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την λήψη αποφάσεων. Η κοστολόγηση είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της διοικητικής λογιστικής και έχει ευρεία εφαρμογή στην τιμολόγηση προϊόντων, προσθέτοντας περιθώριο κέρδους στο συνολικό κόστος του προϊόντος. Ακόμα και αν δεν μιλάμε για μία μέθοδο τιμολόγησης, το να ξέρουμε πόσο στοιχίζει ένα προϊόν είναι κρίσιμης σημασίας για να είναι εγγυημένη η κερδοφορία. Τέλος, είναι σημαντικό για αυτούς που δημιουργούν τα προϊόντα να καταλάβουν τι κόστος επιφέρουν οι πράξεις τους.

7.2.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αρχικά θεωρείται απαραίτητη η παράθεση κάποιων βασικών χαρακτηριστικών, τα οποία πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία ενός καλού συστήματος κοστολόγησης. Είναι αναγκαία λοιπόν η ύπαρξη απλότητας και πρακτικότητας κατά την κατάρτιση ενός συστήματος. Θα πρέπει τα στοιχεία που συμπεριλαμβάνονται σ' αυτό να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο ακριβή και στοχευμένα, και να αφήνονται εκτός περιττές πληροφορίες που καθιστούν την κατανόηση και την χρήση του πιο πολύπλοκη. (Narsis, 2009)

Ως επί τω πλείστον, η κατάρτιση και η εφαρμογή ενός συστήματος κοστολόγησης επιφέρουν κι αυτές κάποιο κόστος, το οποίο θα πρέπει να είναι άμεσα συνυφασμένο με τα επιθυμητά αποτελέσματα. Δεν είναι δηλαδή θεμιτό τα αποτελέσματα αυτά να υπερεκτιμώνται ή να υποεκτιμώνται αντίστοιχα, μέσω της σύνθεσης ενός ακατάλληλου συστήματος. (Narsis, 2009)

Όσον αφορά σε παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα σε επιχειρήσεις με παραπάνω του ενός τμήματος, κρίνεται απαραίτητη η συμμετοχή των διευθυντών των επιμέρους τμημάτων, στην κατάρτιση του συστήματος κοστολόγησης. Κλείνοντας, τονίζεται πως η λειτουργία κάθε επιχείρησης και η διαχείρισή της πιο ειδικά, θα πρέπει να βασίζεται σε ένα σωστά οργανωμένο σύστημα κοστολόγησης. (Narsis, 2009)

7.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι βασικές μέθοδοι κοστολόγησης παραθέτονται στον παρακάτω πίνακα :

<p><u>Activity Based Costing:</u></p> <p>Η τεχνική αυτή εστιάζει στις δραστηριότητες της παραγωγικής διαδικασίας ως αντικείμενα κόστους, και μετατρέπει το κόστος τους σε συνθετικό στοιχείο των δαπανών άλλων αντικειμένων κόστους.</p>	<p><u>Standard Costing:</u></p> <p>Η τεχνική αυτή είναι ουσιαστικά η προετοιμασία των σταθερών δαπανών και η χρησιμοποίησή τους για την μέτρηση των αποκλίσεων από τα πραγματικά κόστη, καθώς επίσης και για την ανάλυση των αιτιών των αποκλίσεων αυτών. Απώτερος σκοπός της χρήσης του Standard Costing είναι η διατήρηση της μέγιστης αποδοτικότητας της παραγωγικής διαδικασίας.</p>
<p><u>Process Costing:</u></p> <p>Πρόκειται για μια μέθοδο κοστολόγησης, κατά την οποία τα κόστη παραγωγής του εκάστοτε παραγόμενου προϊόντος υπολογίζονται ανά στάδιο της παραγωγικής</p>	<p><u>Uniform Costing:</u></p> <p>Πρόκειται για μια τεχνική που χρησιμοποιεί κοινές μεθόδους κοστολόγησης για διαφορετικές διαδικασίες.</p>

<p>διαδικασίας. Ταυτόχρονα, σε κάθε στάδιο βρίσκεται και το αντίστοιχο ανά μονάδα κόστος.</p> <p>Η μέθοδος αυτή είναι κατάλληλη σε περιπτώσεις συνεχούς παραγωγής κάποιου σαφώς ορισμένου ομογενούς προϊόντος. Χαρακτηριστικό της είναι πως χρησιμοποιείται στην βάση καθορισμένης χρονικής περιόδου, καθώς επίσης και πως οι εκροές κάθε σταδίου της παραγωγής χρησιμοποιούνται ως εισροές στο επόμενο.</p>	
<p><u>Job-order Costing:</u></p> <p>Η μέθοδος αυτή κοστολόγησης, χρησιμοποιείται κατά κόρων σε περιπτώσεις παραγωγής ύστερα από παραγγελία. Δεν πρόκειται δηλαδή για υπολογισμό κόστους προϊόντων σε παραγωγικές διαδικασίες συνεχείς, αλλά για προσδιορισμό δαπανών ξεχωριστά για κάθε εργασία την δεδομένη στιγμή που γίνεται. Σε αντίθεση με το Process Costing, δεν υφίσταται αναγκαστικά μεταφορά εκροών μιας εργασίας σε άλλη και δεν δημιουργούνται αποθέματα.</p>	<p><u>Historical Costing:</u></p> <p>Εφαρμόζεται σε περιορισμένο εύρος και αφορά στον υπολογισμό τους κόστους αφού αυτό έχει πραγματοποιηθεί.</p>
<p><u>Batch Costing:</u></p> <p>Η μέθοδος αυτή αφορά σε παραγόμενες παρτίδες προϊόντων (κάθε παρτίδα αποτελεί ξεχωριστή μονάδα κόστους), από μικρό αριθμό παραγγελιών. Πρόκειται ουσιαστικά για την επέκταση του Job Costing.</p>	<p><u>Direct Costing:</u></p> <p>Σύμφωνα με την τεχνική αυτή, οι άμεσες δαπάνες χρεώνονται στις αντίστοιχες λειτουργίες, διαδικασίες ή προϊόντα, ενώ τα έμμεσα κόστη αλληλοαναιρούνται με τα οφέλη.</p>
<p><u>Contract Costing:</u></p> <p>Πρόκειται για μέθοδο που χρησιμοποιείται από κατασκευαστικές εταιρείες που αναλαμβάνουν έργα όπως, μεταξύ άλλων,</p>	<p><u>Absorption Costing:</u></p> <p>Κατ' αυτήν την διαδικασία τα Σταθερά και Μεταβλητά κόστη χρεώνονται στις λειτουργίες και τις διαδικασίες της</p>

κατασκευές δρόμων και γεφυρών.	παραγωγής ή και στην ίδια την παραγωγή.
<p><u>Single or Output Costing:</u></p> <p>Η χρήση της μεθόδου αυτής διευκολύνει την κοστολόγηση μιας βασικής μονάδας παραγωγής σε περιπτώσεις που υπάρχει συγκεκριμένη παραγωγή.</p>	<p><u>Marginal Costing:</u></p> <p>Όπως γίνεται αντιληπτό και από την ονομασία της, η τεχνική αυτή ξεχωρίζει σταθερές και μεταβλητές δαπάνες, και βάσει της διαφοροποίησης αυτής υπολογίζει το οριακό κόστος. Χρησιμεύει στην υπόδειξη του πως επιδρούν στα κέρδη οι μεταβολές του όγκου παραγωγής ή του τύπου των εκροών.</p>
<p><u>Operating Costing:</u></p> <p>Αφορά στην μέτρηση του κόστους μιας παρεχόμενης υπηρεσίας.</p>	<p><u>Multiple Costing:</u></p> <p>Η μέθοδος αυτή αποτελεί απόρροια αποτελεσματικού συνδυασμού δύο ή περισσότερων από τις προαναφερθείσες μεθόδους. Η χρησιμοποίησή της είναι χρήσιμη σε περιπτώσεις που παράγονται διαφορετικά συστατικά στοιχεία και συντελούν μετέπειτα στην σύνθεση του τελικού προϊόντος.</p>

Πίνακας : Μέθοδοι κοστολόγησης

ΠΗΓΗ: (Narsis, 2009)

Ωστόσο, στον τομέα της μεταποίησης οι μέθοδοι που είναι περισσότερο διαδεδομένες είναι οι activity-based costing, process costing και job-order costing.

7.2.3 ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τα παραδοσιακά συστήματα κοστολόγησης λειτουργούν με βάση την υπόθεση ότι η παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών είναι αυτή που προκαλεί τις δαπάνες. Για το λόγο αυτό, το καθαρό κόστος για υλικά, για εργατικά και άλλα άμεσα έξοδα εκχωρούνται στα προϊόντα, ενώ όλα τα άλλα έξοδα ομαδοποιούνται ως έμμεσα και κατανέμονται στα προϊόντα, συνήθως με βάση κάποιο μέτρο του όγκου παραγωγής. Υπάρχει μια σιωπηρή υπόθεση ότι τα έμμεσα έξοδα που πρέπει να κατανεμηθούν στα προϊόντα είναι απαραίτητα, διαφορετικά δε θα υπήρχαν. Επειδή τα έξοδα είναι απαραίτητα, κάθε μονάδα προϊόντος ή υπηρεσίας θα πρέπει να φέρει το μερίδιο των εξόδων που της αναλογεί. Με άλλα λόγια, ένα τυπικό σύστημα κοστολόγησης θα κατένειμε το ίδιο κόστος για όλα τα προϊόντα, υψηλών προδιαγραφών ή όχι, ανεξάρτητα από τον όγκο παραγωγής τους. Τα παραδοσιακά συστήματα

κοστολόγησης , ακόμα και εκείνα με εκατοντάδες ή χιλιάδες κέντρα κοστολόγησης της παραγωγής, συστηματικά υποτιμούν το κόστος των πόρων που απαιτούνται για τα εξειδικευμένα προϊόντα χαμηλού όγκου παραγωγής και υπερεκτιμούν το κόστος των προϊόντων μαζικής παραγωγής.(Μουστάκης, 2000)

Αντίθετα τα συστήματα κοστολόγησης ABC επεκτείνουν τα παραδοσιακά συνδέοντας τα έξοδα για απαιτούμενους πόρους με την ποικιλία και πολυπλοκότητα των παραγόμενων προϊόντων και όχι μόνο με τον συνολικό όγκο παραγωγής. Στην συνέχεια γεννάται το ερώτημα του πόσο κοστίζουν οι επιμέρους δραστηριότητες της επιχείρησης και αυτό το ερώτημα γίνεται να απαντηθεί αν χωρίσουμε τις επιμέρους δαπάνες σε δραστηριότητες. Σε αυτό το σημείο εμφανίζονται οι οδηγόι κόστους και ενδεικτικά παρουσιάζονται παρακάτω:

Ενδεικτικοί οδηγόι κόστους παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Δραστηριότητα	Οδηγός κόστους
Λειτουργία μηχανών	Αριθμός ωρών λειτουργίας
Setup μηχανών	Αριθμός προετοιμασιών ή ώρες προετοιμασίας
Σχεδιασμός εργασιών της παραγωγής	Αριθμός κύκλων παραγωγής
Παραλαβή υλικών	Αριθμός παραλαβών υλικών
Υποστήριξη έτοιμων προϊόντων	Αριθμός προϊόντων
Εισαγωγή νέων προϊόντων	Αριθμός νέων εισαχθέντων προϊόντων
Συντήρηση μηχανών	Αριθμός ωρών συντήρησης
Διαμόρφωση χαρακτηριστικών των προϊόντων	Αριθμός αλλαγών των χαρακτηριστικών

Πίνακας: Οδηγοί κόστους

Πηγή: (Μουστάκης,2000)

Η επιλογή ενός οδηγού κόστους εξαρτάται από την ακρίβεια με την οποία επιλέγεται να γίνει η εκτίμηση του κόστους σε συνδυασμό με το κόστος μέτρησης.

Οι οδηγοί κόστους είναι εξαιρετικά σημαντικός παράγοντας για μία κοστολόγηση ABC , αλλά και εξαιρετικά δαπανηρός επίσης. Συχνά οι ομάδες ανάπτυξης των συστημάτων κοστολόγησης δραστηριοτήτων ενθουσιάζονται με την δυναμική που τους δίνεται για να εντοπίσουν με ακρίβεια όλες τις οικονομικές διαστάσεις των λειτουργιών του οργανισμού. (Μουστάκης, 2000). Εν κατακλείδι, η εφαρμογή της ABC στην πράξη προϋποθέτει πολύ καλή προετοιμασία και τον κατάλληλο σχεδιασμό επιχειρησιακής δράσης.

7.2.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ABC

Αν και είναι ξεκάθαρο ότι ο πρωταρχικός ρόλος των συστημάτων ABC είναι να παρέχουν πληροφορίες που σχετίζονται με το κόστος της γραμμής παραγωγής, στην πραγματικότητα προσφέρουν πολύ περισσότερα σε μια επιχείρηση. Η μεθοδολογία ABC παρέχει πολύτιμη βοήθεια αφού επιτρέπει στην διοίκηση να διεκπεραιώσει διάφορες σημαντικές λειτουργίες όπως:

Να εντοπίσει τις διάφορες υψηλές λειτουργικές δαπάνες ανά μονάδα προϊόντος και να βρει τρόπους να μειωθούν

Να μετρήσει με μεγαλύτερη ακρίβεια την κερδοφορία της εταιρίας σε σχέση με τις κλασσικές μεθόδους της λογιστικής

Να προσδιορίσει εάν κάποιο προϊόν ή υπηρεσία συνεχίζει να έχει λόγους ύπαρξης ή πρέπει να αντικατασταθεί με καινούργια προϊόντα και υπηρεσίες

Να αποφασίσει αν είναι συμφέρουσα η εσωτερική ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών (in-house) ή είναι προτιμότερο να ανατεθούν σε εξωτερικούς συνεργάτες (outsourcing)

Με άλλα λόγια, η μεθοδολογία ABC υποστηρίζει τρεις σημαντικές πτυχές που σχετίζονται με την λήψη στρατηγικών αποφάσεων μέσα στην εταιρία:

Την κοστολόγηση των προϊόντων και υπηρεσιών

Την διαφοροποίηση της γκάμας προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρίας είτε με την παρουσίαση και προώθηση νέων προϊόντων, είτε με την διακοπή παραγωγής μέρους αυτών

Τον σχεδιασμό και ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών (Χαλκίδης, 2007)

Η μεθοδολογία ABC δεν υποκαθιστά το λογιστικό σύστημα που ήδη χρησιμοποιείται και έχει παγιωθεί σε μια επιχείρηση. Αντίθετα, λειτουργεί περισσότερο ως μια ασφαλιστική δικλείδα

ελέγχου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα που έχει προσδιοριστεί με τις παραδοσιακές λογιστικές μεθόδους είναι σωστό. Είναι απαραίτητο να λεχθεί ότι η παραδοσιακή χρηματοοικονομική λογιστική δεν εξετάζει σε μεγάλο βάθος τις αιτίες του κόστους αλλά ενδιαφέρεται περισσότερο για το συγκεντρωτικό οικονομικό αποτέλεσμα. Στο πλαίσιο αυτό η μεθοδολογία ABC λειτουργεί συμπληρωματικά εξασφαλίζοντας στα διοικητικά στελέχη το απαραίτητο βάθος ανάλυσης των λογιστικών γεγονότων που θα τους οδηγήσουν σε ορθολογική λήψη αποφάσεων. (Χαλκίδης,2007)

7.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ABC

Αρχικά διακρίνονται επιμέρους βήματα για να υλοποιηθεί η ABC στην πράξη. Στην παρουσίαση που ακολουθεί περιλαμβάνεται και η κατανομή του κόστους κεφαλαίου στις επιμέρους δραστηριότητες. Με τον τρόπο αυτό η παρουσίαση επεκτείνει την «κλασσική» ABC συμπεριλαμβάνοντας και το κόστος κεφαλαίου.

Ο χειρισμός του κόστους κεφαλαίου ένα από τα πλέον δύσκολα σημεία της ABC αφού η συνήθης πρακτική είναι να χρησιμοποιείται η απόσβεση (κάτι που είναι λάθος στο βαθμό που η απόσβεση αντικατοπτρίζει μία λογιστική αναγκαιότητα και όχι επιχειρησιακή πραγματικότητα) αφενός και αφετέρου αναφέρεται σε κόστος που είναι βυθισμένο στο παρελθόν. Τα βήματα για την εφαρμογή της ABC που παρουσιάζουμε στη συνέχεια προέρχονται από την εργασία των Roztocki και Needy (1998).(Μουστάκης,2000). Ο υπολογισμός του κόστους κεφαλαίου γίνεται έχοντας ως proxy το επιτόκιο των ομολόγων του δημοσίου. Τα βήματα της ABC είναι τα εξής:

- Απολογισμός των οικονομικών πληροφοριών της επιχείρησης
- Καθορισμός των βασικών δραστηριοτήτων
- Καθορισμός του λειτουργικού κόστους κάθε δραστηριότητας
- Καθορισμός της χρέωσης κεφαλαίου (CC) για κάθε δραστηριότητα
- χρησιμοποιώντας την Ανάλυση της Εξάρτησης του Κεφαλαίου από τις Δραστηριότητες
- Επιλογή των οδηγών κόστους
- Υπολογισμός του κόστους ανά μονάδα προϊόντος

Η εφαρμογή κοστολόγησης δραστηριοτήτων είναι απαραίτητη στο βαθμό που όλες οι επιχειρήσεις καταναλώνουν πόρους σε δραστηριότητες είτε άμεσα σχετιζόμενες με την παραγωγή (ή την παροχή υπηρεσιών⁴) ή έμμεσες. Οι δραστηριότητες μιας τυπικής επιχείρησης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, *σχεδιασμό, τιμολόγηση, εξυπηρέτηση πελατών, βελτίωση προϊόντων*, κλπ. Ακόμη έχουμε και άλλες διευκολύνσεις (η παροχή των οποίων οδηγεί στην κατανάλωση πόρων) όπως: *πληροφόρηση, εξυπηρέτηση πελατών*, κλπ. (Μουστάκης, 2000)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τμήμα προμηθειών	Διαχείριση αποθεμάτων Επεξεργασία Τιμολογίων Εκκρεμότητες Πελατών
Τμήμα Παραγωγής	Διαχωρισμός Επεξεργασία Τυποποίηση
Πωλήσεις	Πωλήσεις Επικοινωνία Μεταφορά Τιμολόγηση
Αποθήκη	Διακίνηση Έλεγχος
Διοίκηση	διοίκηση προσωπικού Διοίκηση Επιχείρησης Μηχανοργάνωση Έλεγχος οικονομικών στοιχείων Επιχειρησιακές Διαδικασίες Γραμματειακή υποστήριξη

Πίνακας: Δραστηριότητες εντός επιχείρησης

8. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΜΟΝΑΔΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ IDEAL ΜΑΥΡΙΑΗΣ ΧΥΜΟΣ

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1933. Διαθέτει περίπου 80 χρόνια πορείας και έχει αναλάβει να παρέχει υψηλής ποιότητας φυσικές ελιές στους καταναλωτές. Η IDEAL είναι μία οικογενειακή επιχείρηση που εργάζονται σκληρά όλα αυτά τα χρόνια για να βγάλουν ποιοτικά προϊόντα και να γίνει οικείο όνομα σε Σαουδική Αραβία, Αυστραλία, Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρώπη.

Για καταγραφεί η ιστορία της IDEAL πάμε πίσω στο 1933, όταν ο Πρόδρομος Μαυρίδης, ο ιδρυτής της εταιρείας, που γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1904, έφτασε στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στον Πειραιά. Τα λίγα υπάρχοντά που είχε φέρει μαζί του περιλαμβάνεται μια μηχανή δακτυλογράφησης και ένα ζευγάρι των φορητών υπολογιστών, αλλά ήταν επαρκώς εξοπλισμένο με τρεις βασικές προϋποθέσεις, που απαιτούνται για το τι είχε στο μυαλό του - να ακολουθήσει ένα φορέα στον εξαγωγικό εμπόριο. Πρώτον, ήταν μια εξαιρετικός γλωσσολόγος μιλούσε άπταιστα ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και αραβικά. Δεύτερον, είχε μια έμφυτη κλίση προς την επιχειρηματικότητα. Τέλος, η εμπειρία που είχε αποκτήσει κατά τη διάρκεια των ετών που είχε συνεργαστεί με τον πατέρα του πίσω στην Κωνσταντινούπολη. Αυτοί διαπραγματεύονται κρασιά και χαβιάρι που εισάγεται από τη Ρωσία. Το 1933 ίδρυσε την IDEAL και καταχωρήθηκε στον Εμπορικό Επιμελητήριο Πειραιά με αριθμό καταχώρησης 7, έναν αριθμό που εξακολουθούν να χρησιμοποιούν ως σημείο αναφοράς σε σχέση με την εν λόγω θάλαμο.

Με τα χρήματα που δανείστηκε, νοίκιασε ένα χώρο ενός δωματίου στον Πειραιά και ξεκίνησε τις επιχειρήσεις, την εξαγωγή διαφόρων ελληνικών προϊόντων διατροφής σε όλο τον κόσμο. Ο κατάλογος των ειδών ασχολήθηκε περιελάμβανε: ελιές, σαρδέλες, ντολμαδάκια, όλα τα είδη των τουρσιών, χαλβά και πολλά άλλα, όλα από αξιόπιστες Έλληνες κατασκευαστές. Ήταν ένας οραματιστής, είχε ένα όνειρο: να βάλει την Ελλάδα στο χάρτη σε όλο τον κόσμο. Πίστευε ότι το όνειρό του θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω ενός συγκεκριμένου τροφίμου που ήταν λάτρης του: τις εξαιρετικά αγαπητές ελληνικές ελιές σε όλες τις παραλλαγές τους, είναι γνωστές όχι μόνο ως ένα εξαιρετικό ορεκτικό, αλλά και ως ένα εξαιρετικό συμπλήρωμα διατροφής, μιας υγιεινής διατροφής. Έτσι, αποφάσισε να περιορίσει την εξαγωγική του δραστηριότητα σε αυτό το "όμορφο" τρόφιμο. Από τότε η IDEAL σταδιακά άρχισε να κερδίζει έδαφος στις αγορές του εξωτερικού, σε κάποιες από τις οποίες κερδίζουν δεσπόζουσα θέση. Ήταν εξωστρεφής και άκρως δημιουργική λόγω δύο βασικών παραγόντων που κινητήριας δύναμης του ήταν η προώθηση των ελληνικών αυθεντικών ελιών. Ήταν τόσο απορροφημένος στην επιχείρηση και ένας τέτοιος παθιασμένος εραστής του αντικειμένου που ασχολήθηκε και δεν διέφυγε το μυαλό του για να ήταν παντρεμένος και να ασχοληθεί με την ανατροφή μιας οικογένειας. IDEAL ήταν η οικογένειά του και μόνο το παιδί συνήθιζε να λέει.

Πέθανε το 1970 αφήνοντας πίσω την κόρη της αδελφής του, η μόνη κληρονόμος και διάδοχος της εταιρείας. Τρεις γενιές μετά ακόμα απόγονοί του Πρόδρομου Μαυρίδη βρίσκονται τώρα επικεφαλής της εταιρείας, τηρούνται αρχές του, συνεχίζουν να ασκούν το έργο του και είναι περήφανοι που είχε αρχίσει ως εταιρεία γραφείο ένα δωμάτιο, κάτω στον Πειραιά, πίσω στο 1933, για μπορούν να υπερηφανεύονται τώρα ως μια μονάδα παραγωγής

σε δύο εργοστάσια, ένα υψηλό όγκο της εξαγωγικής δραστηριότητας, μια σειρά από ευτυχείς και πιστούς πελάτες σε όλο τον κόσμο και πρόστιμο προϊόντων ελιάς που το μόνο αξιοσημείωτο ανταγωνιστής δεν είναι άλλος από το εμπορικό του σήμα.

IDEAL συμμετείχε σε διεθνείς εκθέσεις τροφίμων και διαγωνισμούς κερδίζοντας βραβεία και διακρίσεις, μερικά από τα οποία

Διεθνής Έκθεση των Τεχνών και των Τεχνικών, Παρίσι, Γαλλία, 25/11/1937 Mega Βραβείο - 12^η Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα, 5 - 26/09/1937

Honor Award για το καλύτερο ελαιόλαδο και κονσερβών - • Διεθνής Έκθεση Εμπορίου, Colón, Δημοκρατία του Παναμά, 04.11.1954

^{5η} Εμπορική και Βιομηχανική Έκθεση, Λεμεσός, Κύπρος, 28/7 - 30/08/1954

^{3ο} Damas Διεθνή Έκθεση, «Ελιές σε κονσέρβες, Ελαιόλαδο και Τροφίμων σε κονσέρβες», Damas, Γαλλία, 1 - 30/09/1956

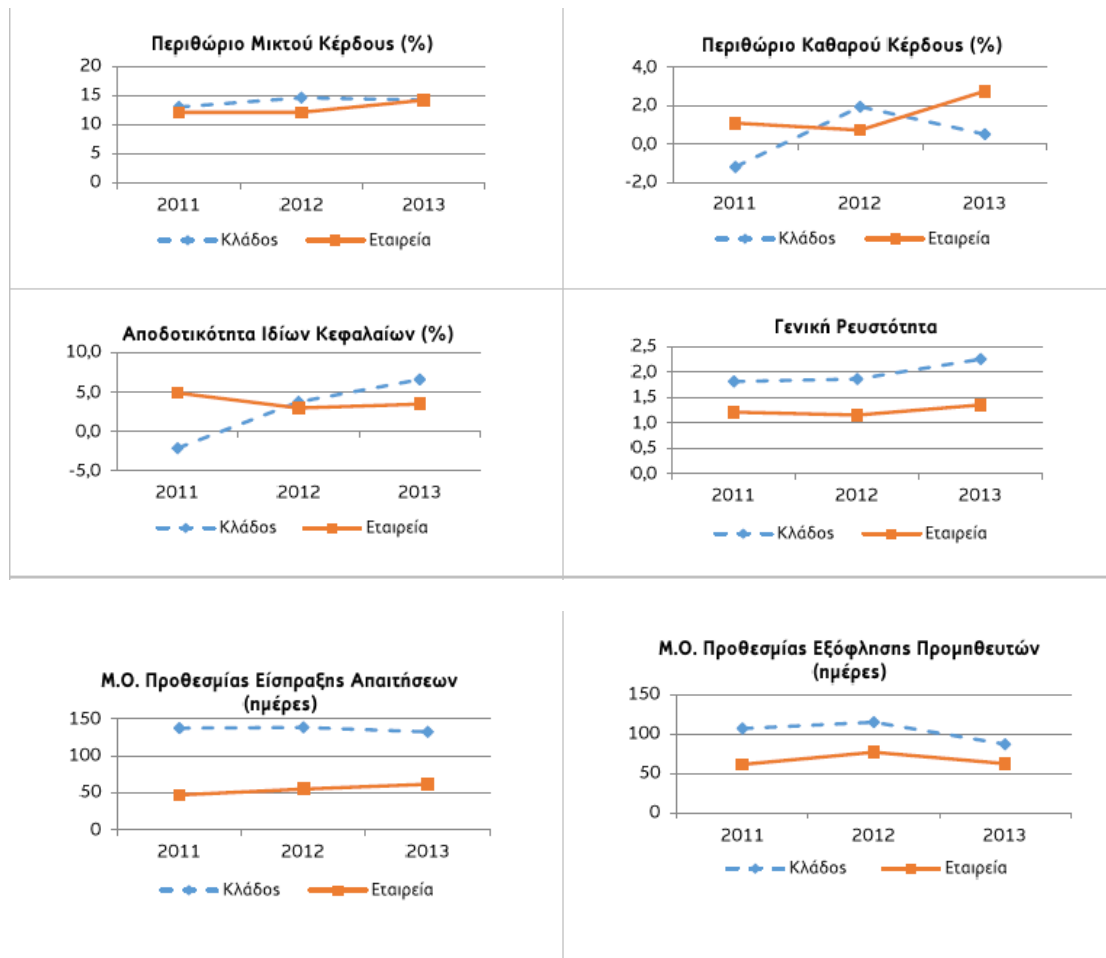
^{4ο} Damas Διεθνούς Έκθεσης, «Ελιές σε κονσέρβες, Ελαιόλαδο και Τροφίμων σε κονσέρβες», Damas, Γαλλία, 30/11/1957

^{5ο} Damas Διεθνούς Έκθεσης, «Ελιές σε κονσέρβες, Ελαιόλαδο και Τροφίμων σε κονσέρβες», Damas, Γαλλία, 1 - 30/11/1958

^{3η} Διεθνής Έκθεση Τροφίμων, Παρίσι, Γαλλία, 27/10 - 04/11/1968

Τα προϊόντα της εταιρείας είναι επιτραπέζιες ελιές Καλαμών, Πράσινες και Μαύρες και μάλιστα έχει γίνει προσπάθεια και επίτευξη για την παραγωγή επιτραπέζιων ελαίων χαμηλής αλατότητας τα οποία διατίθενται στις αγορές σε διάφορες συσκευασίες.

Στην συνέχεια παρατίθενται συνοπτικοί πίνακες με την πορεία της εταιρείας ελάχιστα χρόνια πίσω σε σύγκριση με τον γενικότερο κλάδο των επιτραπέζιων ελαιών και βλέπουμε χαρακτηριστικά το περιθώριο μικτού κέρδους, το περιθώριο καθαρού κέρδους, την προθεσμία είσπραξης απαιτήσεων, την προθεσμία εξόφλησης προμηθευτών, την γενική ρευστότητα και την αποδοτικότητα κεφαλαίου εταιρείας και κλάδου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Icap το περιθώριο Μικτού κέρδους το 2013 βρισκόταν σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον κλάδο και την γενική ρευστότητα της εταιρείας που ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την γενικότερη ρευστότητα του κλάδου των επιτραπέζιων ελαίων.

Πηγή: Επιτραπέζιες ελιές, Icar ,2014

8.1. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Στην παραδοσιακή κοστολόγηση των προϊόντων και όπως διαμορφώνεται στον παρακάτω πίνακα, βλέπουμε ότι κοστολογούνται ανεξαρτήτως του είδους ελιάς και συγκεκριμένα η παραδοσιακή επιβαρύνεται με το κόστος των συσκευασιών που περιέχουν μεγάλες ποσότητες επιτραπέζιας ελιάς.

Στο συγκεκριμένο κοστολογικό σύστημα τα επιμέρους στοιχεία των Γεωργικών βιομηχανικών Εξόδων καταλογίζονται στο κόστος του προϊόντος με προϋπολογιστικό συντελεστή καταλογισμού των εξόδων αυτών. Ο καταλογισμός αυτός μπορεί να αποδειχθεί παραπλανητικός, όταν η βασική παραδοχή του είναι ότι όλα τα έξοδα συνδέονται άμεσα και αναλογικά με τον αριθμό των παραγόμενων μονάδων, μπορεί να αποδειχθεί ότι απέχει πολύ από την πραγματικότητα.

ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ	446.429	446.429	446.429	446.429	446.429	446.429	446.429	210.000	156.250	10.500	5.250	5.250	200.000	
ΓΒΕ ΑΙΝΑ ΠΡΟΪΟΝ	0,03	0,07	0,14	0,05	0,09	0,21	0,34	0,55	1,38	3,31	35,87	41,39	0,28	
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	0,39	0,59	0,91	0,39	0,79	1,84	2,09	2,29	3,70	5,83	25,49	31,32	0,59	
Κόστος Ανά Προϊον	0,42	0,66	1,05	0,44	0,88	2,05	2,44	2,84	5,08	9,14	61,35	72,70	0,87	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ	189.440,33	294.149,78	467.854,37	197.460,63	392.072,83	913.880,65	1.087.182,52	597.172,73	793.170,17	96.012,42	322.112,51	381.691,91	173.358,05	5.905.558,91

Πίνακας: Παραδοσιακής Κοστολόγησης

8.2 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η ανάγκη για υλοποίηση της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων κρίνεται σκόπιμη από την στιγμή που προσφέρεται μεγάλη ποικιλία προϊόντων και υπηρεσιών και καταναλώνουν διαφορετικούς πόρους της παραγωγικής διαδικασίας. Πρέπει να επισημανθεί ότι η ABC δεν λειτουργεί ανταγωνιστικά ως προς τα παραδοσιακά συστήματα αλλά συνεργατικά και συμπληρωματικά.

Για τον υπολογισμό του κόστους της κάθε δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία και παραδοχές ως προς το ποσοστό που συμμετέχει η κάθε δραστηριότητα στα έξοδα της παραγωγικής διαδικασίας. Παραδείγματος χάρη, επιμερίζεται το έξοδο του ρεύματος παραγωγής κατά 25% έκαστος στις τρεις δραστηριότητες που διαφέρουν στο κάθε προϊόν και κατά 50% στις κοινές δραστηριότητες (βλ. Παράρτημα Ι). Κατά τον ίδιο τρόπο επιμερίζονται και τα υπόλοιπα έξοδα στην κάθε δραστηριότητα.

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τον διαχωρισμό που υλοποιήθηκε στις δραστηριότητες της επιχείρησης και τον οδηγό κόστους με τον οποίο εκτιμήθηκαν τα κόστη της παραγωγικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν οι ώρες λειτουργίας των μηχανημάτων προκειμένου να αναλυθούν οι δραστηριότητες και να υπολογιστούν τα αναλογούντα ΓΒΕ. Όλα αυτά τα στοιχεία συνέβαλλαν τελικά στον υπολογισμό του κόστους με το οποίο επιβαρύνονται τα προϊόντα ανά ώρα.

	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ABC	ΩΡΕΣ	ΑΝΑΛΟΓΟΥΝΤΑ ΓΒΕ	ΚΟΣΤΟΣ/ΩΡΑ
Δ1	ΚΟΙΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	8934,41	1.055.631,88	118,153508
Δ2	ΑΛΜΗ-ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗ	4408,41	50.505,32	11,45658401
Δ3	ΕΚΠΗΡΥΝΩΣΗ-ΡΟΔΕΛΕΣ	5184	68.506,69	13,21502492
Δ4	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	3140,4	69.242,20	22,04884654

Πίνακας: Κοστολόγηση Δραστηριοτήτων

Με την κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων εισχωρούν οι αρμόδιοι φορείς μέσα στην κάθε δραστηριότητα και βρίσκουν ποια κόστη «σηκώνουν» τα προϊόντα όχι μαζικά αλλά το καθένα ξεχωριστά. Παρατηρείται, πώς τα περισσότερα ΓΒΕ επιβαρύνουν τις κοινές δραστηριότητες και η αμέσως επόμενη δραστηριότητα είναι η συσκευασία. Κατά αναλογία, το μεγαλύτερο κόστος ανά ώρα βρίσκεται στις κοινές σε όλα τα προϊόντα δραστηριότητες και το αμέσως μεγαλύτερο ποσό κόστους βρίσκεται στην συσκευασία.

8.3 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Υλοποιώντας και τις δύο μεθόδους κοστολόγησης βλέπουμε ότι και η ABC είναι εξαιρετικά πιο λεπτομερής ως προς την ανάλυση και των διαχωρισμό των δραστηριοτήτων.

ΣΥΝ ΚΟΣΤΟΣ ABC	ΣΥΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΛΗΡΟΥΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ
0,44 €	0,42 €	-3,38%
0,67 €	0,66 €	-1,64%
1,05 €	1,05 €	-0,32%
0,51 €	0,44 €	-13,67%
0,98 €	0,88 €	-10,69%
2,04 €	2,05 €	0,21%
2,42 €	2,44 €	0,81%
2,80 €	2,84 €	1,52%
4,94 €	5,08 €	2,71%
8,80 €	9,14 €	3,96%
57,40 €	61,35 €	6,89%
68,14 €	72,70 €	6,70%
0,85 €	0,87 €	1,39%

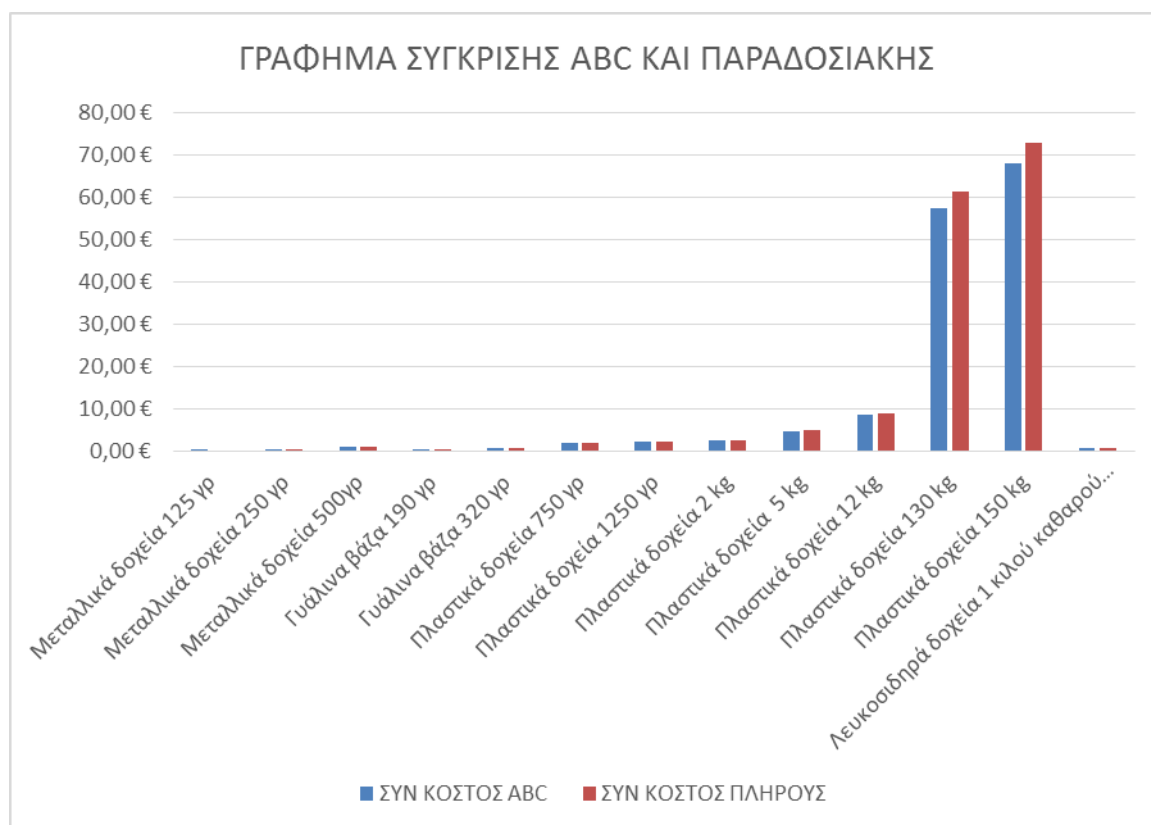
Πίνακας: Κόστη παραδοσιακής και ABC

Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε το συνολικό κόστος για την κάθε συσκευασία ξεχωριστά και την διαφορά που προκύπτει μεταξύ κοστολόγησης δραστηριοτήτων και παραδοσιακής μεθόδου κοστολόγησης. Η πλήρης κοστολόγηση ενσωματώνει το κόστος των ειδών συσκευασίας που περιέχουν μεγάλες ποσότητες ελιάς, ενώ η ABC παρατηρείται ότι ιδιαίτερος η γυάλινη συσκευασία με τα 190 γραμμάρια κοστολογείται παραπάνω σύμφωνα με την ανάλυση της κοστολόγησης δραστηριοτήτων σε σχέση με την πλήρη κοστολόγηση.

Παρατηρείται, πώς με την ανάλυση της ABC η επιχείρηση στις μικρές συσκευασίες που παράγει έχει μεγαλύτερα κόστη σε σχέση με την παραδοσιακή κοστολόγηση. Αυτό όμως αλλάζει όταν μιλάμε για διαφορετικού τύπου συσκευασίες, όπως για παράδειγμα η συσκευασία πλαστικών δοχείων 750 gr. Στις συσκευασίες πλαστικών δοχείων από 750 γραμμάρια έως και 150 κιλά παρατηρείται πως κοστίζουν στην επιχείρηση παραπάνω με την παραδοσιακή κοστολόγηση απ ό τι με την κοστολόγηση δραστηριοτήτων.

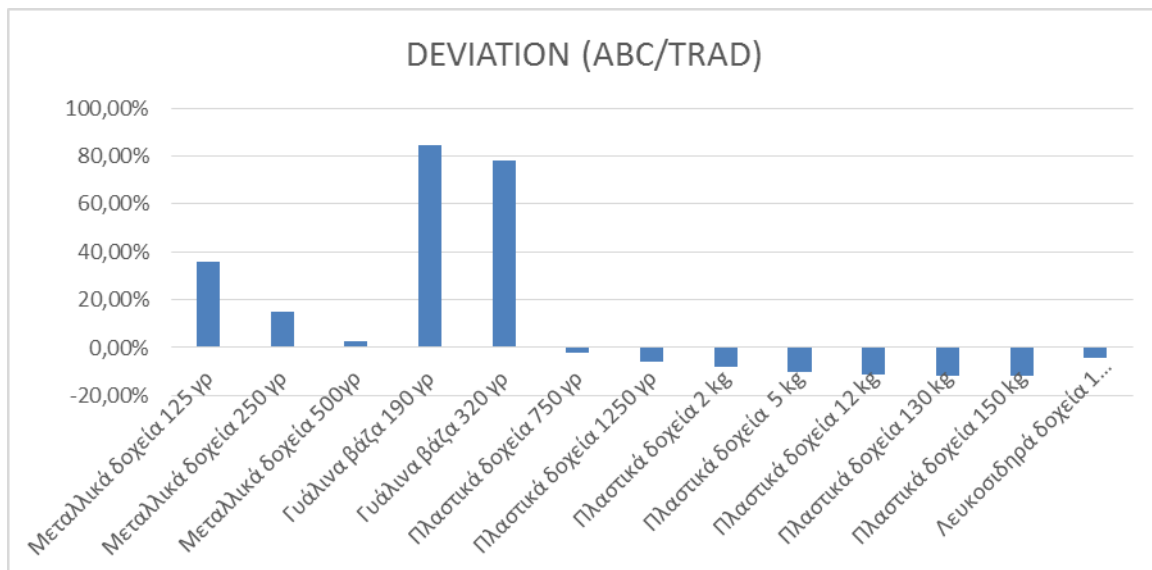
ΠΡΟΙΟΝ	DEVIATION (ABC/TRAD)
Μεταλλικά δοχεία 125 γρ	35,77%
Μεταλλικά δοχεία 250 γρ	14,81%
Μεταλλικά δοχεία 500γρ	2,42%
Γυάλινα βάζα 190 γρ	84,83%
Γυάλινα βάζα 320 γρ	78,44%
Πλαστικά δοχεία 750 γρ	-2,08%
Πλαστικά δοχεία 1250 γρ	-5,83%
Πλαστικά δοχεία 2 kg	-8,01%
Πλαστικά δοχεία 5 kg	-10,23%
Πλαστικά δοχεία 12 kg	-11,11%
Πλαστικά δοχεία 130 kg	-11,68%
Πλαστικά δοχεία 150 kg	-11,69%
Λευκοσιδηρά δοχεία 1 κιλού καθαρού βάρους	-4,41%

Πίνακας :Απόκλιση των συσκευασιών συγκριτικά παραδοσιακής και ABC

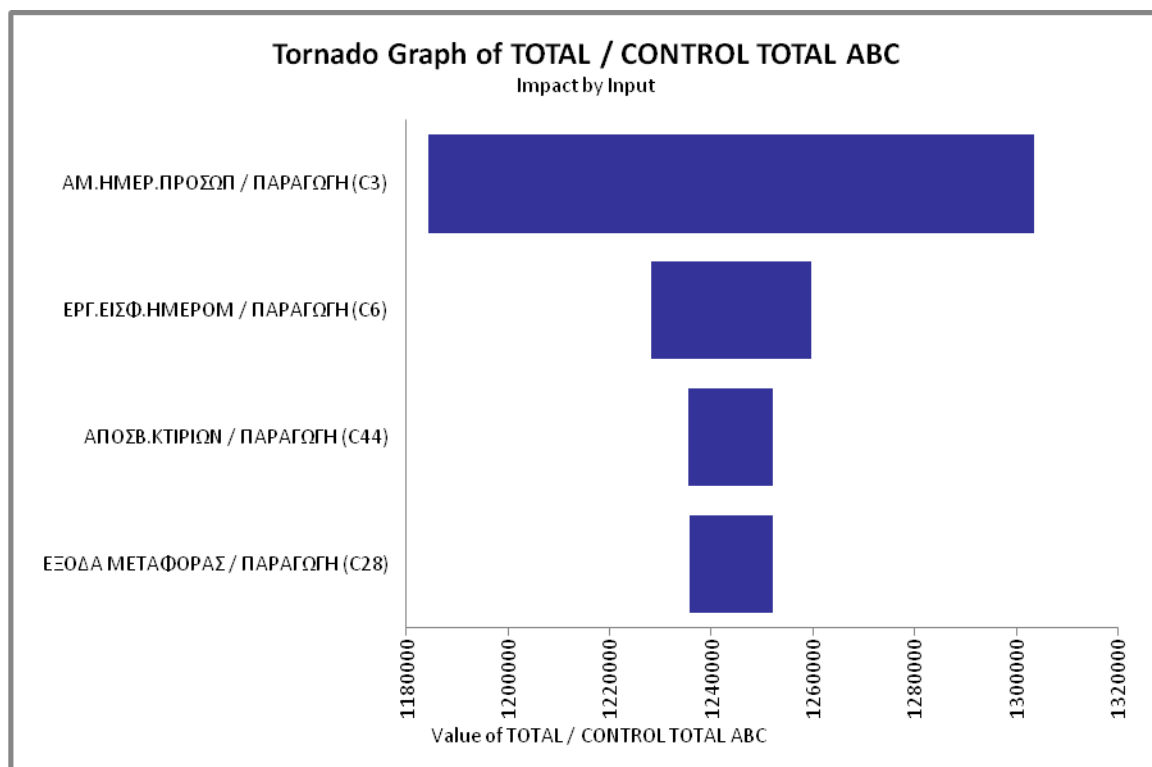
Γράφημα :Κόστη Συσκευασιών

Συγκριτικά προκύπτει πώς η υπό μελέτη επιχείρησή (IDEAL- ΜΑΥΡΙΔΗΣ/ΧΥΜΟΣ) έχει μικρότερο περιθώριο κέρδους με την κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων σε σχέση με την παραδοσιακή κοστολόγηση.

Γράφημα: Απόκλισης ABC και Παραδοσιακής Κοστολόγησης

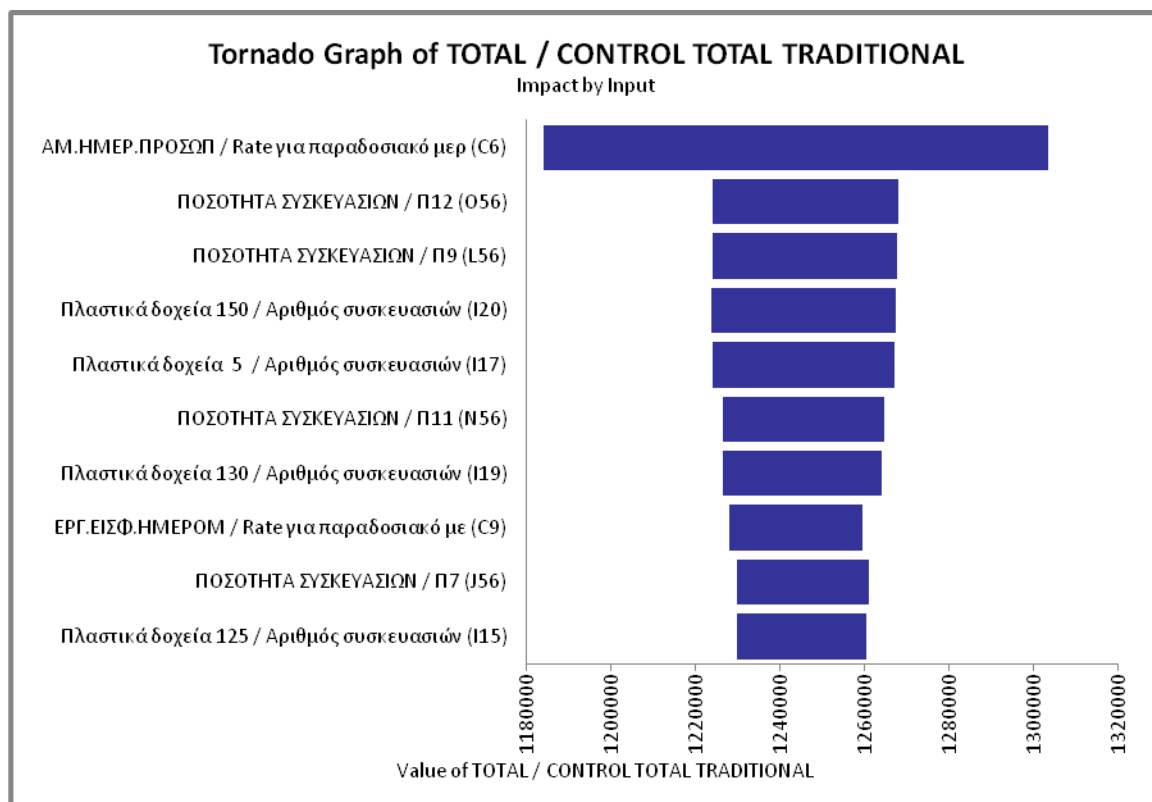
8.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

Γράφημα:Tornado total ABC

Από το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι οι παράγοντες που επιδρούν στο κόστος των Γεωργικών Βιομηχανικών Εξόδων σαν output και βάση της κοστολόγησης ABC είναι το κόστος των εργατών, οι εργοδοτικές εισφορές, οι αποσβέσεις των κτηρίων και τα έξοδα μεταφοράς και τα οποία. Ωστόσο βλέπουμε ότι το κόστος των εργατών είναι αυτό που επιβαρύνει κυρίως τα προϊόντα που παράγονται.

Στην συνέχεια, βλέπουμε και το διάγραμμα του τυφώνα για την παραδοσιακή κοστολόγηση βάση του προγράμματος λογισμικού palisade όπου είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος των προϊόντων βάση της παραδοσιακής κοστολόγησης. Συγκεκριμένα, βλέπουμε ότι σαν output ότι ο κύριος παράγοντας είναι το τα άμεσα ημερομίσθια προσωπικού .

Γράφημα: Total control Traditional

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Κύριος στόχος της εργασίας ήταν να διαπιστωθεί με ποια από τις δύο μεθόδους κοστολόγησης γίνεται καλύτερη ανάλυση των άμεσων υλικών της και ποια τα γεωργικά βιομηχανικά έξοδα της παραγωγής της μονάδας.

Όλες οι συσκευασίες έχουν τραβήξει τα άμεσα υλικά και τα γεωργικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έχουν μεριστεί ανάλογα τα κιλά και άλλα ανάλογα την συσκευασία. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων η κάθε δραστηριότητα κοστίζει συγκεκριμένο rate (βλ. Πίνακας Κοστολόγηση Δραστηριοτήτων-κόστος/ώρα. Είναι φυσικό να επιβαρύνονται με το μεγαλύτερο κόστος ανά ώρα οι κοινές σε όλα τα προϊόντα δραστηριότητες για αυτό και παρατηρείται μία αρκετά μεγάλη τιμή και στην συνέχεια ακολουθούν οι υπόλοιπες δραστηριότητες. Στην συνέχεια, η μεγαλύτερη σε κόστος δραστηριότητα είναι η συσκευασία, ακολουθεί εκτυρήνωση –ροδέλες και τελευταία άλμη και παστερίωση.

Αναλύοντας την κάθε δραστηριότητα ξεχωριστά η δραστηριότητα (1) που περιέχει τις κοινές διεργασίες της παραγωγικής διαδικασίας όπως και η δραστηριότητα (2) που είναι η

άλμη και παστερίωση έχουν μεριστεί βάση της ποσότητας. Εν συνεχεία, ο μερισμός των υπόλοιπων δύο δραστηριοτήτων ,δηλαδή της δραστηριότητας (3)της εκπυρήνωση -ροδέλες και (4)συσκευασίας έχουν γίνει βάση των συσκευασιών και όχι της ποσότητας.

Από το γράφημα της απόκλισης ABC και παραδοσιακή κοστολόγησης βλέπουμε την αρνητική απόκλιση να ξεκινάει από την συσκευασία την πλαστική των 750 γραμμαρίων και να κοστολογείται πιο πολύ βάσει της παραδοσιακής κοστολόγησης σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος που υπολογίζεται με την ABC κοστολόγηση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Για την διεξαγωγή της έρευνας ακολουθήθηκαν συγκεκριμένα στάδια , στα οποία αναλύθηκαν τα στοιχεία που αφορούν την ελαιοκαλλιέργεια στην Ελλάδα και ειδικότερα την επιτραπέζια ελιά ,δόθηκε έμφαση στον κλάδο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά της επιτραπέζιας ελιάς και χρησιμοποιήθηκαν οικονομικά στοιχεία από επώνυμη μονάδα τυποποίησης και επεξεργασίας. Επί της ουσίας, συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης η επιχείρηση IDEAL ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΧΥΜΟΣ όπου βρίσκεται χρόνια στον χώρο της επιτραπέζιας ελιάς, με ποικίλα προϊόντα.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο στάδιο παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη της επιτραπέζιας ελιάς ,πως άρχισε να καλλιεργείται στην Ελλάδα, τι σημαίνει για τον άνθρωπο και πώς έχει καθιερωθεί στα μυαλά του καταναλωτή και γενικότερα την θέση της στον διεθνή χώρο .Στο επόμενο στάδιο γίνεται μία προσπάθεια απλούστευσης και παρουσίασης των βοτανολογικών της χαρακτηριστικών .

Εξελικτικά, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τον κλάδο των επιτραπέζιων ελιών και παρουσιάστηκαν λεπτομέρειες για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές όλων των μονάδων του κλάδου. Έπειτα, ακολούθησε η παρουσίαση μελέτης-περίπτωσης και αντλήθηκαν πληροφορίες που αφορούσαν τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης μεταποίησης, όπως και οικονομικές αλλά και λογιστικές καταστάσεις της εταιρίας, προκειμένου να πραγματοποιηθεί κοστολόγηση και με την παραδοσιακή μέθοδο αλλά και βάσει δραστηριοτήτων (Activity Base Costing).

Στην παρούσα έρευνα διεξήχθη μια προσπάθεια ούτως ώστε να διαπιστωθεί το κόστος παραγωγής επιτραπέζιων ελαιών . Προσεγγίστηκαν επίσης οι αντίστοιχες δαπάνες και κόστη της κάθε δραστηριότητας ξεχωριστά που λαμβάνουν χώρα στο εργοστάσιο Ideal Μαυρίδης – Χυμός. Η μελέτη προχώρησε βάσει των διαθέσιμων στοιχείων από τη διεξαγωγή αναζήτησης και έγινε προσπάθεια όσο το δυνατόν ακριβέστερης ανάλυσης. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης και δευτερογενείς πληροφορίες ώστε να αποσαφηνιστούν κάποιες θεωρητικές έννοιες κοστολόγησης .Αναλύθηκαν κάποιοι βασικοί ορισμοί ώστε να γίνεται κατανοητή η διεξαγωγή της ανάλυσης.

Κατά την εξέλιξη της πτυχιακής αυτής έγινε φανερό πως η ανάλυση κάθε δραστηριότητας ξεχωριστά και ο καταμερισμός στα κόστη τους είναι ασύμφορη από οικονομικής πλευράς. Παρ' όλα τα θετικά αποτελέσματα είναι τα μόνα που μπορούν να επιτευχθούν αν γίνεται χρήση της abc , διότι η επιχείρηση λαμβάνει γνώση επαρκώς όλων της των δαπανών ξεχωριστά και πως αυτό μεταφράζεται στην τελική τιμή του προϊόντος. Επίσης, έχει την

δυνατότητα μέσω της κοστολόγησης δραστηριοτήτων να διαχειριστεί τα πλεονάζοντα κόστη της σαν επιχείρηση και να δει τις μεταβλητές που την επιβαρύνουν ιδιαίτερος στην παραγωγή των προϊόντων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ

Υπάρχει η ελπίδα πως η παρούσα πτυχιακή μελέτη θα λειτουργήσει πρωτοποριακά και θα οδηγήσει στη μελλοντική έρευνα άλλων συναφών θεμάτων από την εταιρεία Ideal Μαυρίδης. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να γίνουν νέες προσπάθειες για περαιτέρω και ακριβέστερη ανάλυση όλων των υπό μελέτη ζητημάτων του παρόντος εγγράφου, ιδιαίτερος όσον αφορά στην εφαρμογή της abc κοστολόγησης δραστηριοτήτων για την οποία υπάρχει πολύ περιορισμένο εύρος στοιχείων. Σκόπιμο κρίνεται επίσης να δοθεί έμφαση στην ανάλυση και επεξεργασία των κοστών των αποβλήτων που προκύπτουν από την επιχείρηση αυτή .

Πηγή: <http://idealolives.gr/#production-section-1>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ισολογισμός της εταιρείας

	2015	2014
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια		
Ακίνητα	4.524.035,81	4.454.597,47
Μηχανολογικός εξοπλισμός	501.360,25	38.339,70
Λοιπός εξοπλισμός	133.353,91	104.707,44
Σύνολο	5.158.749,97	4.597.644,61
Άυλα πάγια στοιχεία		
Λοιπά άυλα	434.845,04	492.967,61
Σύνολο	434.845,04	492.967,61
<u>Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή</u>		
<u>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</u>		
<u>Δάνεια και απαιτήσεις</u>	9.565,00	9.565,00
Σύνολο	9.565,00	9.565,00
	0,00	0,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	5.603.160,01	5.100.177,22
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα		
Ετοιμα και ημιτελή προϊόντα	0,00	221,22
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	1.971.457,97	1.835.628,18
Προκαταβολές για αποθέματα	0,00	1.785,05
Σύνολο	1.971.457,97	1.837.634,45
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Εμπορικές απαιτήσεις	550.337,39	859.667,10
Λοιπές απαιτήσεις	572.308,78	530.362,37
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	48.640,15	193.728,49
Σύνολο	1.171.286,32	1.583.757,96
Σύνολο κυκλοφορούντων	3.142.744,29	3.421.392,41
Σύνολο ενεργητικού	8.745.904,30	8.521.569,63
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	5.183.000,00	5.183.000,00

Πηγή: Εταιρία Ideal Μαυρίδης-Χυμός

Κεφάλαιο	5.183.000,00	5.183.000,00
Σύνολο	5.183.000,00	5.183.000,00
<u>Διαφορές αξίας ενσωμάτων παγίων</u>	895,08	895,08
Σύνολο	895,08	895,08
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	124.200,00	124.200,00
Αποτελέσματα εις νέο(ζημίες)	-67.258,95	-202.809,98
Σύνολο	56.941,05	-78.609,98
Συναλλαγματικές διαφορές	0,00	0,00
Σύνολο καθαρής θέσης	5.240.836,13	5.105.285,10
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	322.234,09	0,00
Κρατικές επιχορηγήσεις	182.727,27	0,00
Σύνολο	504.961,36	0,00
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	1.740.856,58	2.108.738,92
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπροθέσμων δανείων	116.167,08	0,00
Εμπορικές υποχρεώσεις	966.218,13	1.100.776,04
Φόρος εισοδήματος	34.775,75	0,00
Λοιποί φόροι και τέλη	8.881,19	12.088,64
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	38.701,49	39.226,73
Λοιπές υποχρεώσεις	80.487,59	87.253,20
Εξοδα χρήσεως δουλευμένα	14.019,00	68.201,00
Σύνολο	3.000.106,81	3.416.284,53
Σύνολο υποχρεώσεων	3.505.068,17	3.416.284,53
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	8.745.904,30	8.521.569,63

Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία της εταιρίας		
	2015	2014
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	6.995.974,18	5.277.065,58
Κόστος πωλήσεων	-5.905.558,91	-4.756.503,23
Μικτό αποτέλεσμα	1.090.415,27	520.562,35
Λοιπά συνήθη έσοδα	134.371,47	101.200,00
Εξοδα διοίκησης	-174.456,01	-155.681,54
Εξοδα διάθεσης	-704.009,83	-555.222,02
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-19.659,17	-2.464,37
Λοιπά έσοδα και κέρδη	25,30	0,07
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	326.687,03	-91.605,51
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	23,03	48,60
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	-156.383,28	-111.567,12
Αποτέλεσμα προ φόρων	170.326,78	-203.124,03
Φόροι εισοδήματος	-34.775,75	0,00
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	135.551,03	-203.124,03

Πηγή: Εταιρία Ideal Μαυρίδης-Χυμός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΒC

	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΑΛΜΗ-ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗ	ΕΚΠΗΡΥΝΩΣΗ-ΡΟΔΕΛΕΣ	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΕΣ	CONTROL
ΑΜ.ΗΜΕΡ.ΠΡΟΣΩΠ	596.827,88				596.827,88	0,00
ΠΑΡΕΠ.ΠΑΡ.Κ.ΕΞ						0,00
ΕΡΓ.ΕΙΣΦ.ΕΜΜΙΣΘ						0,00
ΕΡΓ.ΕΙΣΦ.ΗΜΕΡΟΜ	157.102,46				157.102,46	0,00
ΑΠΟΖ.ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ Ή ΕΞΟΔΟΥ	5.607,88				5.607,88	0,00
						0,00
ΑΜ.ΕΛ.ΕΠ.ΥΠ.ΣΕ ΠΑΡ.	0,00				0,00	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΜ.ΤΡΙΤΩΝ						0,00
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ						0,00
ΛΟΙΠΩΝ ΤΡΙΤΩΝ						0,00
ΑΜΟΙΒ.ΤΡΙΤΩΝ ΜΗ ΥΠΟΚ.ΣΕ ΠΑΡ.ΦΟΡ.	0,00				0,00	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ						0,00
	0,00				0,00	0,00
ΡΕΥΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	34.035,30		8.508,83	8.508,83	17.017,65	0,00
ΥΔΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	7.750,41	1.550,08			6.200,33	0,00
ΤΗΛ/ΝΙΕΣ	4.903,39			735,51	4.167,88	0,00
ΕΝΟΙΚΙΑ	150,00	37,50	37,50	37,50	37,50	0,00
ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	19.962,66	4.990,67	4.990,67	4.990,67	4.990,67	0,00
ΕΠΙΣΚ-ΣΥΝΤ/ΣΕΙΣ	51.711,76	12.927,94	12.927,94	12.927,94	12.927,94	0,00
ΛΟΙΠ.ΠΑΡΟΧ.ΤΡΙΤΩΝ						0,00
						0,00
ΤΕΛΗ ΚΥΚΛ.Μ.Μ.	810,00				810,00	0,00
ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ ΤΕΛΗ	25.950,09				25.950,09	0,00
ΔΙΑΦ.ΦΟΡΟΙ ΤΕΛΗ	36.543,96				36.543,96	0,00
						0,00
ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	82.407,05				82.407,05	0,00
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ						0,00
ΕΞΟΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ & ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ						0,00
ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ						0,00
ΣΥΝΔΡΟΜ.ΕΙΣΦΟΡΕΣ						0,00
ΔΩΡΕΕΣ						0,00
ΕΝΤΥΠΑ-ΓΡΑΦ.ΥΛΗ						0,00
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣ.ΑΝΑΛΩΣΗΣ	699,18	174,80	174,80	174,80	174,80	0,00
ΕΞΟΔΑ ΔΗΜΟΣ/ΥΣΕΩΝ						0,00
ΕΞΟΔΑ ΠΩΛ-ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΙΚΑ						0,00
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	39.895,69	9.973,92	9.973,92	9.973,92	9.973,92	0,00
						0,00
ΤΟΚΟΙ & ΕΞΟΔΑ ΒΡΑΧ. ΧΡΗΜ.ΤΡΑΠ.						0,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ Ε/Ε						0,00
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ						0,00
	0,00					0,00
ΑΠΟΣΒ.ΚΤΙΡΙΩΝ	83.401,66	20.850,42	20.850,42	20.850,42	20.850,42	0,00
ΑΠΟΣΒ.ΜΗΧΑΝ/ΤΩΝ	33.127,88		11.042,63	11.042,63	11.042,63	0,00
ΑΠΟΣΒ.ΜΕΤΑΦ.ΜΕΣΩΝ	4.876,27				4.876,27	0,00
ΑΠΟΣΒ.ΕΠΙΠΛΩΝ						0,00
ΑΠΟΣΒ.ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝΗΤ.	58.122,57				58.122,57	0,00
						0,00
ΑΣΩΜ.ΑΚΙΝ.& ΕΞΟΔΑ ΠΟΛ.ΑΠ.	0,00					0,00
ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	0,00					0,00
	1.243.886,09	50.505,32	68.506,69	69.242,20	1.055.631,88	0,00

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ (Λ/80)						
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015(1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015)						
ΧΡΕΩΣΗ		Ποσά Κλειομένης Χρήσεως 31.12.15		ΠΙΣΤΩΣΗ		
				Ποσά Κλειομένης Χρήσεως 31.12.15		
1. Αποθέματα Ενάρξεως Χρήσεως				1. Πωλήσεις		
21	- Προϊόντα Έτοιμα & Ημιελή	221,22		70	- Εμπορεύματα	0,00
24	- Πρώτες & Βοηθ. Ύλες- Υλικά Συσκευασίας	1.835.628,18	1.835.849,40	71	- Προϊόντα Έτοιμα & Ημιελή	6.929.593,18
				72	- Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων & αχρηστού υλικού	66.381,00 6.995.974,18
2. Αναρτές Χρήσεως						
20.	- Εμπορεύματα	0,00				
24	- Πρώτες & Βοηθ. Ύλες- Υλικά Συσκευασίας	4.735.140,00				
25	- Αναλώσιμα υλικά	62.141,39	4.797.281,39			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΧΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ & ΑΓΟΡΩΝ		6.633.130,79		2. Λοιπά Οργανικά Έσοδα		
				75	- Έσοδα Παρεπόμενων Ασχολιών	134.371,47
				76	- Έσοδα Κεφαλαίων	23,03 134.394,50
3. Μείον: Αποθέματα Τέλους Χρήσεως						
21	- Προϊόντα Έτοιμα & Ημιελή	0,00				
24	- Πρώτες & Βοηθ. Ύλες- Υλικά Συσκευασίας	1.971.457,97	1.971.457,97			
ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ		4.661.672,82				
4. Οργανικά Έξοδα						
60	- Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	901.637,75				
61	- Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	389.472,05				
62	- Παροχές Τρίτων	129.497,23				
63	- Φόροι - Τέλη (πλην των μη ενσωματωμένα στο λειτουργικό κόστος φόρων)	70.361,57				
64	- Διάφορα Έξοδα					
64.00	- Έξοδα Μεταφορών	225.707,73				
64.01	- Έξοδα Ταξιδίων	7.112,00				
64.02	- Έξοδα Ταξιδίων	15.000,00				
64.03	- Έξοδα Εκθέσεων-Επιδείξεων	0,00				
64.05	- Συνδρομές - Εισφορές	1.650,32				
64.06	- Δωρεές - Επιχορηγήσεις					
64.07	- Έντυπα & Γραφική Ύλη	2.843,75				
64.08	- Υλικά Άμεσης Ανάλωσης	699,18				
64.09	- Έξοδα Δημοσιεύσεων	667,00				
64.13	- Έξοδα εκτελωνιστικά	106.906,34				
64.98	- Διάφορα	79.791,37				
65	- Τόκοι και Συναφή Έξοδα	156.383,28				
66	- Αποσβέσεις Παγίων Στοχείων	191.005,64				
68	- Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους & Έξοδου	0,00				
			2.278.735,21			
ΜΕΙΟΝ						
78	Ιδιόχρηση αποθεμάτων		0,00			
	Συνολικό κόστος εξόδων		6.940.408,03			
80.00	Κέρδη εκμίσθης		189.960,65			
ΣΥΝΟΛΟ		7.130.368,68		ΣΥΝΟΛΟ		
				7.130.368,68		

TopRank - Tornado Graph

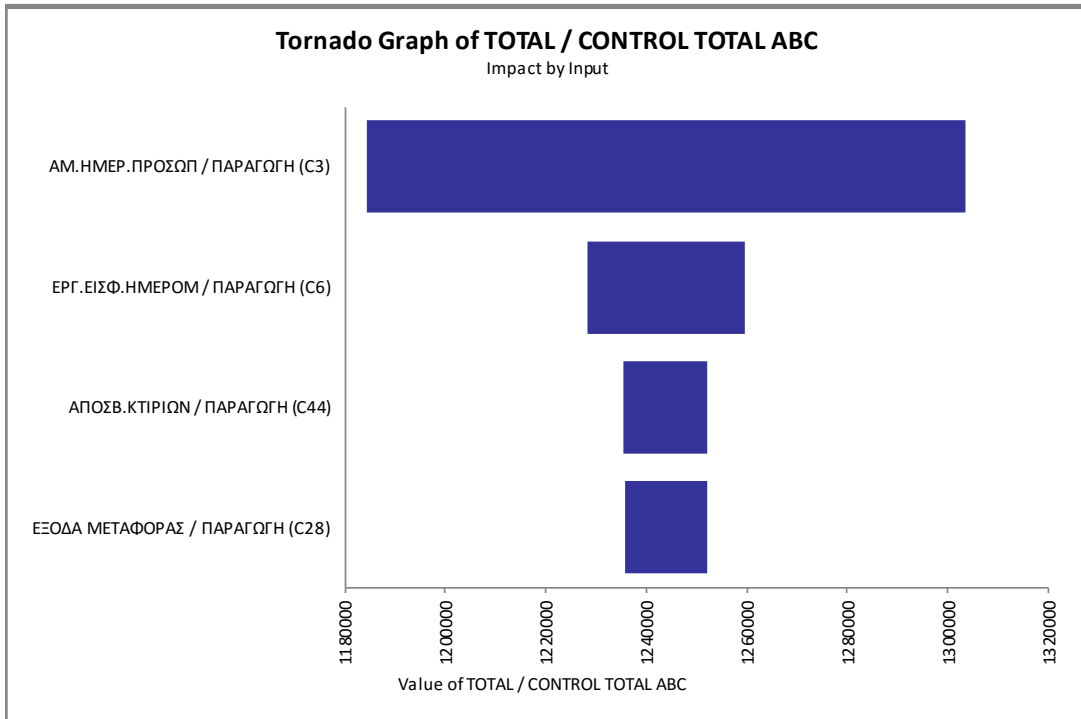
Performed By: user

Date: Κυριακή, 5 Μάρτιος 2017 12:48:57 μμ

Model: abc final 3.xlsx

Output: TOTAL / CONTROL TOTAL ABC (AA52)

Base Value: 1243886,09

What-If Analysis Summary for Output TOTAL / CONTROL TOTAL ABC

Top 4 Inputs Ranked By Change in Actual Value

Rank	Input Name	Worksheet	Cell	Minimum		Maximum			
				Output		Input	Output		
				Value	Change (%)	Value	Value	Change (%)	Value
1	ΑΜ. ΗΜΕΡ. ΠΡΟΣΩΠ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C3)	ABC	C3	1.184.203,30	-4,80%	537145,092	1.303.568,88	4,80%	656510,668
2	ΕΡΓ. ΕΙΣΦ. ΗΜΕΡΟΜ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C6)	ABC	C6	1.228.175,84	-1,26%	141392,214	1.259.596,34	1,26%	172812,706
3	ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C44)	ABC	C44	1.235.545,92	-0,67%	75061,494	1.252.226,26	0,67%	91741,826
4	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C28)	ABC	C28	1.235.645,39	-0,66%	74166,345	1.252.126,80	0,66%	90647,755

TopRank - Tornado Graph

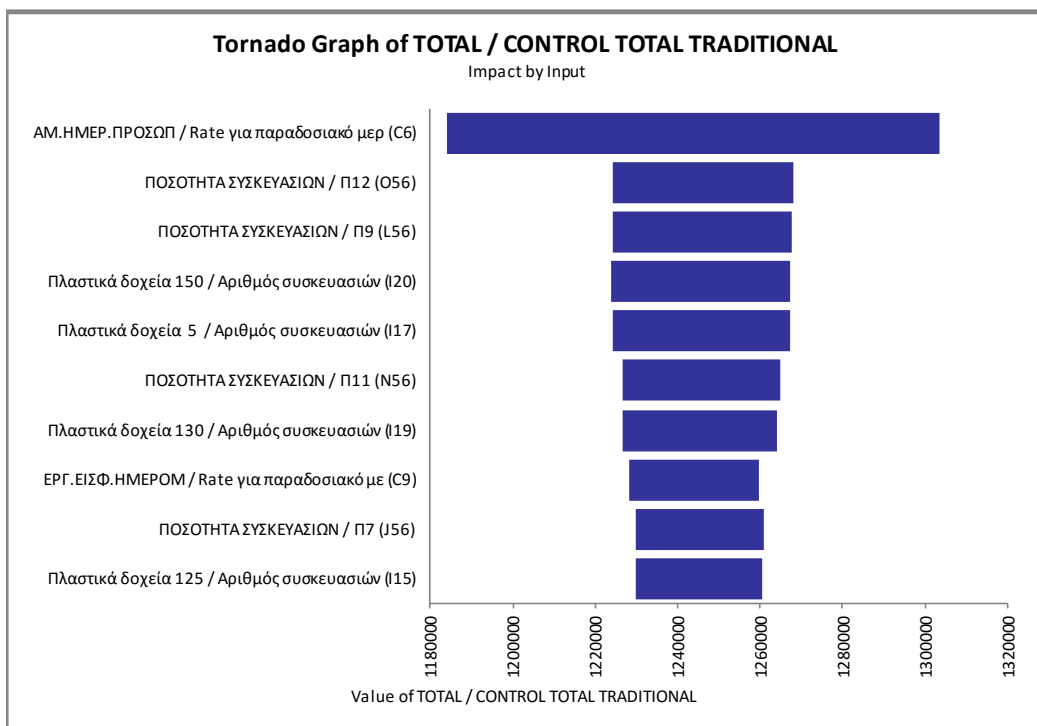
Performed By: user

Date: Κυριακή, 5 Μάρτιος 2017 12:49:05 μμ

Model: abc final 3.xlsx

Output: TOTAL / CONTROL TOTAL TRADITIONAL (AB52)

Base Value: 1243886,09

What-If Analysis Summary for Output TOTAL / CONTROL TOTAL TRADITIONAL

Top 10 Inputs Ranked By Change in Actual Value

Rank	Input Name	Worksheet	Cell	Minimum		Maximum		Input Value	
				Output Value	Change (%)	Output Value	Change (%)		
1	ΑΜ. ΗΜΕΡ. ΠΡΟΣΩΠ / Rate για παραδοσιακό μερ (C6)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	C6	1.184.203,30	-4,80%	537145,092	1.303.568,88	4,80%	656510,668
2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π12 (O56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	O56	1.224.133,92	-1,59%	5775	1.268.027,63	1,94%	4725
3	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π9 (L56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	L56	1.224.290,68	-1,58%	171875	1.267.836,03	1,93%	140625
4	Πλαστικά δοχεία 150 / Αριθμός συσκευασιών (I20)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I20	1.223.983,80	-1,60%	4725	1.267.375,91	1,89%	5775
5	Πλαστικά δοχεία 5 / Αριθμός συσκευασιών (I17)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I17	1.224.144,54	-1,59%	140625	1.267.192,66	1,87%	171875
6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π11 (N56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	N56	1.226.767,54	-1,38%	5775	1.264.808,76	1,68%	4725
7	Πλαστικά δοχεία 130 / Αριθμός συσκευασιών (I19)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I19	1.226.678,23	-1,38%	4725	1.264.290,64	1,64%	5775
8	ΕΡΓ. ΕΙΣΦ. ΗΜΕΡΟΜ / Rate για παραδοσιακό με (C9)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	C9	1.228.175,84	-1,26%	141392,214	1.259.596,34	1,26%	172812,706
9	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π7 (J56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ	J56	1.229.889,36	-1,13%	491071,9	1.260.993,21	1,38%	401786,1
10	Πλαστικά δοχεία 125 / Αριθμός συσκευασιών (I15)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I15	1.229.855,66	-1,13%	401786,1	1.260.615,07	1,34%	491071,9

TopRank - Spider Graph

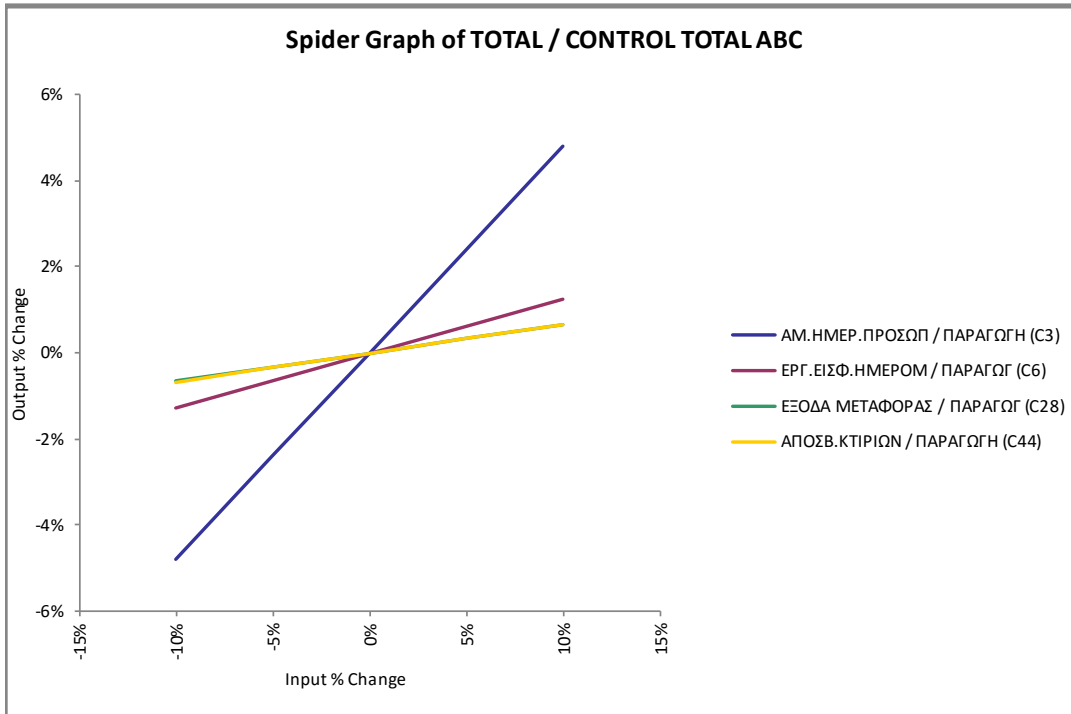
Performed By: user

Date: Κυριακή, 5 Μάρτιος 2017 12:49:00 μμ

Model: abc final 3.xlsx

Output: TOTAL / CONTROL TOTAL ABC (AA52)

Base Value: 1243886,09

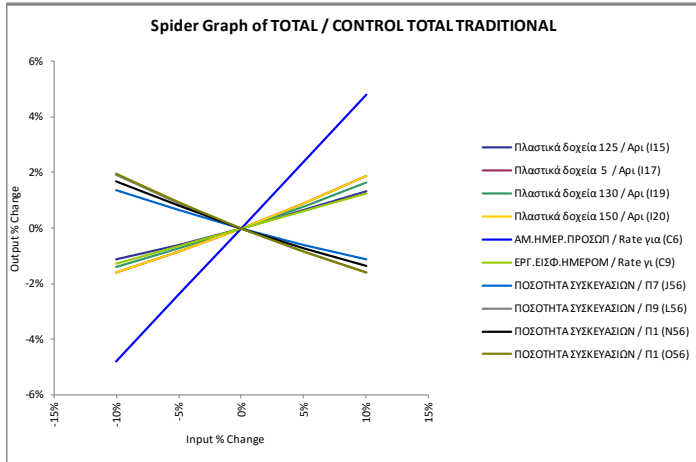
What-If Analysis Summary for Output TOTAL / CONTROL TOTAL ABC

Top 4 Inputs Percent Change vs Output Percent Change

Input Name	Worksheet	Cell	Step	Input Variation			Output Variation		
				Value	Change	Change (%)	Value	Change	Change (%)
ΑΜ. ΗΜΕΡ. ΠΡΟΣΩΠ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C3)	ABC	C3	1	537145,092	-59682,788	-10,00%	1.184.203,30	-59.682,79	-4,80%
			2	566986,486	-29841,394	-5,00%	1.214.044,70	-29.841,39	-2,40%
			3	596827,88	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	626669,274	29841,394	5,00%	1.273.727,48	29.841,39	2,40%
			5	656510,668	59682,788	10,00%	1.303.568,88	59.682,79	4,80%
ΕΡΓ. ΕΙΣΦ. ΗΜΕΡΟΜ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C6)	ABC	C6	1	141392,214	-15710,246	-10,00%	1.228.175,84	-15.710,25	-1,26%
			2	149247,337	-7855,123	-5,00%	1.236.030,97	-7.855,12	-0,63%
			3	157102,46	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	164957,583	7855,123	5,00%	1.251.741,21	7.855,12	0,63%
			5	172812,706	15710,246	10,00%	1.259.596,34	15.710,25	1,26%
ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C28)	ABC	C28	1	74166,345	-8240,705	-10,00%	1.235.645,39	-8.240,70	-0,66%
			2	78286,6975	-4120,3525	-5,00%	1.239.765,74	-4.120,35	-0,33%
			3	82407,05	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	86527,4025	4120,3525	5,00%	1.248.006,44	4.120,35	0,33%
			5	90647,755	8240,705	10,00%	1.252.126,80	8.240,71	0,66%
ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΩΝ / ΠΑΡΑΓΩΓΗ (C44)	ABC	C44	1	75061,494	-8340,166	-10,00%	1.235.545,92	-8.340,17	-0,67%
			2	79231,577	-4170,083	-5,00%	1.239.716,01	-4.170,08	-0,34%
			3	83401,66	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	87571,743	4170,083	5,00%	1.248.056,17	4.170,08	0,34%
			5	91741,826	8340,166	10,00%	1.252.226,26	8.340,17	0,67%

TopRank - Spider Graph

Performed By: user
 Date: Κυριακή, 5 Μάρτιος 2017 12:49:10 μμ
 Model: abc final 3.xlsx
 Output: TOTAL / CONTROL TOTAL TRADITIONAL (AB52)
 Base Value: 1243886,09

What-If Analysis Summary for Output TOTAL / CONTROL TOTAL TRADITIONAL									
Top 10 Inputs Percent Change vs Output Percent Change									
Input Name	Worksheet	Cell	Step	Input Variation			Output Variation		
				Value	Change	Change (%)	Value	Change	Change (%)
Πλαστικά δοχεία 125 / Αριθμός συσκευασιών (I15)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I15	1	401786,1	-44642,9	-10,00%	1.229.855,66	-14.030,43	-1,13%
			2	424107,55	-22321,45	-5,00%	1.236.527,25	-7.358,84	-0,59%
			3	446429	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	468750,45	22321,45	5,00%	1.251.919,49	8.033,40	0,65%
			5	491071,9	44642,9	10,00%	1.260.615,07	16.728,98	1,34%
Πλαστικά δοχεία 5 / Αριθμός συσκευασιών (I17)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I17	1	140625	-15625	-10,00%	1.224.144,54	-19.741,55	-1,59%
			2	148437,5	-7812,5	-5,00%	1.233.558,00	-10.328,09	-0,83%
			3	156250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	164062,5	7812,5	5,00%	1.255.105,23	11.219,14	0,90%
			5	171875	15625	10,00%	1.267.192,66	23.306,57	1,87%
Πλαστικά δοχεία 130 / Αριθμός συσκευασιών (I19)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I19	1	4725	-525	-10,00%	1.226.678,23	-17.207,86	-1,38%
			2	4987,5	-262,5	-5,00%	1.234.873,43	-9.012,66	-0,72%
			3	5250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	5512,5	262,5	5,00%	1.253.697,79	9.811,70	0,79%
			5	5775	525	10,00%	1.264.290,64	20.404,55	1,64%
Πλαστικά δοχεία 150 / Αριθμός συσκευασιών (I20)	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ	I20	1	4725	-525	-10,00%	1.223.983,80	-19.902,29	-1,60%
			2	4987,5	-262,5	-5,00%	1.233.474,65	-10.411,44	-0,84%
			3	5250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	5512,5	262,5	5,00%	1.255.194,21	11.308,12	0,91%
			5	5775	525	10,00%	1.267.375,91	23.489,82	1,89%
ΑΜ.ΗΜΕΡ.ΠΡΟΣΩΠ / Rate για παραδοσιακό μερ (C6)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	C6	1	537145,092	-59682,788	-10,00%	1.184.203,30	-59.682,79	-4,80%
			2	566986,486	-29841,394	-5,00%	1.214.044,70	-29.841,39	-2,40%
			3	596827,88	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	626669,274	29841,394	5,00%	1.273.727,48	29.841,39	2,40%
			5	656510,668	59682,788	10,00%	1.303.568,88	59.682,79	4,80%
ΕΡΓ.ΕΙΣΦ.ΗΜΕΡΟΜ / Rate για παραδοσιακό με (C9)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	C9	1	141392,214	-15710,246	-10,00%	1.228.175,84	-15.710,25	-1,26%
			2	149247,337	-7855,123	-5,00%	1.236.030,97	-7.855,12	-0,63%
			3	157102,46	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	164957,583	7855,123	5,00%	1.251.741,21	7.855,12	0,63%
			5	172812,706	15710,246	10,00%	1.259.596,34	15.710,25	1,26%
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π7 (J56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	J56	1	401786,1	-44642,9	-10,00%	1.260.993,21	17.107,12	1,38%
			2	424107,55	-22321,45	-5,00%	1.251.989,46	8.103,37	0,65%
			3	446429	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	468750,45	22321,45	5,00%	1.236.554,47	-7.331,62	-0,59%
			5	491071,9	44642,9	10,00%	1.229.889,36	-13.996,73	-1,13%
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π9 (L56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	L56	1	140625	-15625	-10,00%	1.267.836,03	23.949,94	1,93%
			2	148437,5	-7812,5	-5,00%	1.255.230,80	11.344,71	0,91%
			3	156250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	164062,5	7812,5	5,00%	1.233.621,83	-10.264,26	-0,83%
			5	171875	15625	10,00%	1.224.290,68	-19.595,41	-1,58%
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π11 (N56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	N56	1	4725	-525	-10,00%	1.264.808,76	20.922,67	1,68%
			2	4987,5	-262,5	-5,00%	1.253.796,83	9.910,74	0,80%
			3	5250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	5512,5	262,5	5,00%	1.234.919,23	-8.966,86	-0,72%
			5	5775	525	10,00%	1.226.767,54	-17.118,55	-1,38%
ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ / Π12 (O56)	ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ	O56	1	4725	-525	-10,00%	1.268.027,63	24.141,54	1,94%
			2	4987,5	-262,5	-5,00%	1.255.321,56	11.435,47	0,92%
			3	5250	0	0,00%	1.243.886,09	0,00	0,00%
			4	5512,5	262,5	5,00%	1.233.539,71	-10.346,38	-0,83%
			5	5775	525	10,00%	1.224.133,92	-19.752,17	-1,59%

ΠΡΟΙΟΝ	DEVIATION (ABC/TRAD)
Μεταλλικά δοχεία 125 γρ	35,77%
Μεταλλικά δοχεία 250 γρ	14,81%
Μεταλλικά δοχεία 500γρ	2,42%
Γυάλινα βάζα 190 γρ	84,83%
Γυάλινα βάζα 320 γρ	78,44%
Πλαστικά δοχεία 750 γρ	-2,08%
Πλαστικά δοχεία 1250 γρ	-5,83%
Πλαστικά δοχεία 2 kg	-8,01%
Πλαστικά δοχεία 5 kg	-10,23%
Πλαστικά δοχεία 12 kg	-11,11%
Πλαστικά δοχεία 130 kg	-11,68%
Πλαστικά δοχεία 150 kg	-11,69%
Λευκοσιδηρά δοχεία 1 κιλού καθαρού βάρους	-4,41%

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Μ. Κορακάκη, (2012) «Οικονομοτεχνική Ανάλυση και Αξιολόγηση Μονάδας Παραγωγής Βιοκαυσίμων από Ανακύκλωση Βρώσιμων Ελαίων», Μεταπτυχιακή Μελέτη
- 2.«Κώδικας Τροφίμων, Ποτών και Αντικειμένων Κοινής Χρήσης», Τόμος 2,Κεφάλαιο XIII, άρθρο 123, παράγραφος 9, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, 2003
- 3.«Επιτραπέζιες Ελιές 2014»,Icar group
- 4.Τζουραμάνη Ε., Μάττας Κ., Φωτόπουλος Χ., (1999), «Επιτραπέζιες Ελιές», Τα Μεσογειακά Προϊόντα ως Παραδοσιακά Ελληνικά Προϊόντα και το Μέλλον των Μηχανισμών Στήριξής τους», ΕΘΙΑΓΕ, Αθήνα 1999.
- 5.Βαχαμίδης Α. Π. και Γιαννοπολίτης Ν. Κ.,(2009), «Η ελαιοσυλλογή», περιοδικό
- 6.Γεωργία- Κτηνοτροφία, τεύχος 6/2009, σελ. 142-150
- 7.Β.Μουστάκης,(2000), «Κοστολόγηση Δραστηριοτήτων» Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά
- 8.Γ.Δ., Μπαλατσούρας,(1995)Η επιτραπέζια ελιά, εκδ. Μπαλατσούρας Γ.Δ., Αθήνα.
- 9.Ο.Tamur «Creating product portofolio via activity base costing in food production»
- 10.I Narsis, 2009, Theory in Cost Accounting, Published by Atlantic, New Delhi
- 11.Sa Technical, Relevant To foundations in accountancy paper management faccounting , June 2011, Process Costing, ACCA
- 12.Reference for Business, COSTING METHODS (MANUFACTURING), Encyclopedia
- 13.The Economist, June 29th 2009, Activity-based costing, The Economist

14.Κ.Λιάπης,(2011) «Οικονομική των επιχειρήσεων & Λογιστική», Αθήνα

<http://www.economist.com/node/13933812>

<http://docplayer.gr/5337173-Tehnologia-kai-poiotita-froyton-kai-lahanikon.html>

<http://idealolives.gr/>

<http://ikee.lib.auth.gr/record/77783/files/gri-2007-691.pdf>

http://gaia.aua.gr/xmlui/bitstream/handle/10329/5791/Tsaraklimanis_D.pdf?sequence=3

<http://ikee.lib.auth.gr/record/124544/files/GRI-2010-5778.pdf>

<http://www.statistics.gr/>

<http://digilib.teiemt.gr/jspui/bitstream/123456789/5529/1/STEF1602007.pdf>

<http://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/5613/Argiris.pdf?sequence=2>